

TABOR

Gyula

Posamezna številka K 2-

TABOR* izhaja vsak dan, razven nedelje in praznikov, ob 18. uri z danom naslednjega dne ter stane mesečno po št. K 20.-, za inozemstvo K 40.-, dostavljen na dom K 22.-, prejetan v upravi K 20.-. Inzerati po dogovoru.

Naroča se pri upravi "TABORA" MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Posamezna številka K 2-

UREDNIŠTVO se nahaja v Mariboru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nadstropje. Telefon interurb. št. 276. UPRAVA se nahaja v Jurčičevi ulici št. 4, pritličje, desno. Telefon št. 24. SHS poštnoštekovni račun št. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne vzira. — Mokopisi se ne vračajo.

Leto: III.

Maribor, nedelja 19. februarja 1922.

Številka: 41.

Enotna spodnja srednja šola.

Kako je završalo po gotovih slovenskih listih, ko je predložil poseben prosvetni odsek načrt novega šolskega zakona, v katerem je stal med drugim tudi predlog o enotni spodnji srednji šoli! Gotova struja je razkričala ta načrt kot napad na našo kulturo, ki jo hoče vlada zatreti ali pa za dolgo dobo poriniti nazaj. Naravnost čudim se, da je moglo tako naziranje nastati med Slovenci, ki jim vendar ideja enotne srednje šole ni nova. Saj se je že pred vojno ustanovil v Ljubljani poseben odsek, ki se je bavil s tem vprašanjem in v Mariboru je pred izbranim poslušalstvom predaval priznani najboljši slovenski pedagog in metodik, umrli ravnatelj Schreiner, o ustroju in potrebi enotne spodnje srednje šole, ki so jo z uspehom uvedli Francozi. Solniki jo v stariši, ki so bili takrat pri tem prebavljanju prisotni, so si bili edini v fem, da bo edino taka reforma srednje šole imela za posledico, da bodo končni uspehi boljši in da ne bo trpela telesna vzgoja naših srednješolcev. Vojna je seveda zadržala te reformne ideje in njihov uspešni glasnik, ravn. Schreiner je na veliko škodo šolstvu zatislil svoje oči.

Toda ideja sama pa ni umrla in najlepša prilika, da se izvede, je nastopila ravno sedaj, ko se mora šolstvo po vsej državi izenačiti, da se lahko ne svobodno giblje. Hvaležni moramo biti učni upravi, da noče samo našega šolstva mehanično izenačiti, temveč, da ga hoče obremeniti modernizirati in reformirati. Porabila je dolgoletne izkušnje najboljših naših in tujih vzgojiteljev ter izdelala po posebnem odseku načrt, ki sicer ni brezhiben, ki pa tvori dobro podlago za vsa tozadevna razmotrivanja.

Med drugim stoji v tem načrtu tudi vpeljava enotne srednje šole, brez latinščine in grščine. Ta dva jezika se vpeljeta šele v petem razredu humanističnih gimnazij, ki ostanejo tam, kjer so bile dosedaj. S tem zločinom se kaže odpravljati, oziroma uničiti humanistična gimnazija. Poglejmo si stvar bližje!

Razumeli bodo sledeče vrste pač samo tisti stariši, ki imajo, oziroma so imeli svoje otroke na humanistični gimnaziji, in tisti profesorji, ki niso samo za svoj predmet prikrojeni enostranski strokovnjaki, temveč obenem tudi vzgojitelji, ki ne pozabijo, da doživajo po sedanjem sistemu desetletne otroke v 1. razred srednje šole.

Sedanja srednja šola postavi desetletnega otroka in njegove starše pred usodno odločitev, ali se naj posveti humanističnim ali realnim vedam. Ne otrok, ne starši ne vedo, za kateri poklic se naj odločijo, nikdo ne more nepobitno vedeti, ali je otrok nadarjen za klasične jezike, ali pa za realistične predmete. Od slučaja ali pa od pobožne materine želje je odvisno, za kakšno stan se nežno desetletno bitje odloči. Od tistega slučaja je odvisno, da ali z uspehom študira in najde svojemu znanju primeren poklic, ali pa postane izgubljen, sam nad seboj in nad svojimi usodi zdvojen študent.

O zadnjih ni ničemo govoriti, posledice grehov starokovinskega šolanja se na njih preočito vidijo. Poglejmo si tiste, ki boljše ali slabše študirajo ali celo maturirajo! Pride v prvi r. in dobi kar prvo uro latinske vadbe v roko in se začne tam najsuho-

Bonomijeva vlada dobila zopet nezaupnico.

Ponovna demisija Bonomijeve vlade. — Nove vlade ni mogoče sestaviti. — Razpust parlamenta in nove vlade.

TIP Rim, 18. febr. Danes dopoldan se je nadaljevala v zbornici debata o Bonomijevi vladni izjavi ter o ekspoziciji. Po debati je bil sprejet Casertanijev dnevni red, ki je popolnoma protiven Bonomijevi vladni politiki. Za Bonomijevo vlado so glasovali le nekateri člani ljudske (klerikalne) stranke ter reformisti, vsi ostali pa proti. Bonomijeva vlada je dobila tako ponovno nezaupnico.

TIP Rim, 18. febr. Bonomijev kabinet je po današnji ponovni nezaupnici, ki jo je prejel v parlamentu, podal zopet ostavko.

TIP Rim, 18. febr. Kakor se v politično dobro poučenih krogih zatrjuje, je vsaka sestava kake nove vlade pri obstoječih razmerah nemogoča; radi tega bo parlament najbrže razpuščen ter bodo razpisane nove volitve.

Napadi na Francoze v Gornji Sleziji.

DKU Pariz, 17. februarja. Na današnji seji zbornice je vložil poslanec republikanske levice Bouteille interpelacijo glede napadov na francoske vojake v Gornji Sleziji. Ministrski predsednik Poincaré je izjavil, da bi se bile morale organizacije „Orgesch“ že davno razpustiti in orožje oddati medzavezniški komisiji. Toda nemške oborožene bande iz Nemčije so zopet polagoma vzpostavile „Orgesch“ ter neglede na sklepe zveze narodov obnovile njegovo delovanje. Ministrski predsednik je naštel več napadov na francoske čete ter objasniti zadnji napad v Petersdorfu. Zahteval je od generala L e r o n d a,

da preišče medzavezniška komisija zadevo glede odgovornosti ter poroča o rezultatu konferenci veleposlanikov. Francoski poslanik v Berlinu je dobil nalog, da sporoči državnemu kanclearju dr. Wirthu, da je v slučaju, če se izkaže sokrivda nemških organizacij ali pripadnikov katerekoli nemške stranke, odgovorna za to vsa Nemčija. Francija je zahtevala zadoščenje in kaznovanje krivcev. Dozdevno se je izvršil napad v Petersdorfu pod vodstvom nemških organizacij in z orožjem nemškega izvora ter s pomočjo nemških uradnikov in industrijcev.

Diplomatski zastopniki pri kralju.

ZM Beograd, 18. febr. Danes dopoldne je sprejel kralj diplomatski kor v avdijenco. Diplomatski zastopniki so se oficijelno poklonili kralju Aleksandru kot kralju Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Iz seje ministrskega sveta.

ZM Beograd, 18. febr. Včeraj se je vršila seja ministrskega sveta, na kateri se je razpravljalo o državljanstvu. Nadalje je ministrski svet klenil, da se vrši premeščanje uradništva samo dvakrat na leto in sicer v mesecu aprilu in oktobru.

Obsodba tuzlanskih rudarjev.

ZM Tuzla, 17. febr. Razprava proti tuzlanskim rudarjem je končana. Večina obtoženih je obsojena na 3 do 15 mesecev ječe. Gjuro Kerošević pa je radi umora orožnika obsojen na smrt.

Beneš potuje v Rim.

DKU Pariz, 17. februarja. Londonski korespondent „Tempsa“ poroča, da odpotuje ministrski predsednik dr. Beneš iz Londona v Rim, odkoder se bo podal na konferenco zastopnikov male antante v Beograd.

Za Karlovo vzdrževalnico.

DKU Pariz, 17. februarja. Kakor poroča „Petit Parisien“, je razpravljala včeraj konferenca veleposlanikov o spomenici Jugoslavije glede vzdrževalnine bivšega kralja Karla. Sklenilo se je, da se preda to vprašanje posebnemu odboru, ki bo nato stavil konkretne predloge.

Italijansko posojilo Avstriji.

DKU Dunaj, 18. febr. Iz uradnih virov se doznava, da bo po dosedanjih vesteh dosegal italijanski kredit najmanj višino francoskega kredita.

Češkoslovaški drobiž.

DKU Praga, 17. februarja. V smislu naredbe z dne 18. t. m. se stavi v promet nov kovan drobiž po 20 in 50 vinarjev. Stari 20-vinarski drobiž se bo zamenjal za polovično vrednost. Stari 20-vinarski novci iz leta 1920/21 izgube

vso veljavo ter se tudi ne zamenjajo, ker na Češkoslovaškem niso nikdar imeli plačilne vrednosti. Ostali drobiž po 10, 2 in 1 vinar ostane še nadalje v prometu.

Predpriprave za genovsko konferenco.

DKU London, 17. februarja. „Assoziatpress“ doznava z merodajnih strani, da se predpriprave za genovsko konferenco, ki se bo vršila dne 8. marca, neizpremenjeno nadaljujejo. Vesti o odgovitvi konferenci nimajo stvarne podlage. Vprašanje preložitve konference se bo še-le po sestanku finančnih strokovnjakov v Londonu definitivno rešilo.

Likvidacija Avstro-ogrske banke.

DKU Dunaj, 17. febr. (Konferenca nasled. držav o likvidaciji av.-o. banke.) Današnja seja je temeljila na vprašalnih polah, ki so jih sestavili likvidatorji na podlagi ustmenih pogajanj. V teku debate se je pokazala potreba novih informacij posameznih delegatov pri svojih vladah, radi česar je prihodnja seja odgodena do 6. marca t. l.

Angleško-Irska pogodba.

DKU London, 17. februarja. Spodnja zbornica je sprejela predlog glede pogodbe z Irsko v vseh delih. Spreminjevalni predlog ulstrskih poslancev je bil s 302 proti 60 glasom odklonjen.

Nesreča v Beuthenu.

DKU Beuthen, 18. februarja. V rudniku grofice Ivane je eksplodiral v kopalnici kotel. V kopalnici je bilo krog 200 rudarjev, izmed katerih je eden ubit, več pa ranjenih.

Sporazum radi Egipta.

DKU London, 16. februarja. Reuterjev urad poroča, da so se Lloyd George, Lord Curzon in maršal Alembry popolnoma sporazumeli glede smernice politike v Egiptu, kakor tudi glede note, ki jo bo poslala angleška egiptovski vladi.

parnejših stavlkih, ki so brez vsake notranje zveze, učiti latinskega jezika. Brihten učitelj vidi takoj v prvih urah, da je ljudskošolska jezikovna podlaga preslaba, da bi razumeli učenci latinščino. Ako pozna ustroj ljudske šole, ve seveda tudi, da namen te šole ni, da bi pripravljala otroke za latinščino, temveč, da jim poda elementarne nauke v vseh za praktično življenje potrebnih panogah. Ker pa je za pouk v latinščini po sedanjem učnem načrtu neobhodno potrebno temeljito slovensko znanje materinskega jezika, je učitelj primoran, da najmanj polovico vsake latinske ure posveti materinščini. Posledica tega je, da postanejo nadarjeni učenci, pa samo ti, po dolgotrajnih vajah sposobni, da sledijo pouku v latinščini. Za manj nadarjene pa je tudi tak način poučevanja prenegel in ob koncu tečaja mora tudi vesten učitelj dati četrtini učencev slab red. In tako gre stvar vsa prva štiri leta. Posledica je dejstvo, da pride samo majhna manjšina učencev 1. razreda po štirih letih v višjo gimnazijo. In vendar je resnica ta, da se uči učenec samo za latinsko uro več, kakor za vse ostale predmete skupaj, ki seveda niso nič manj važni za umski razvoj. Posledica tega pa je, da začne zaostajati v teh predmetih, pa ne zato, ker nima zanje nadarjenosti, temveč, ker mu je vzela latinščina in v 3. in 4. razredu še grščina na škodo ostalim predmetom preveč časa. Mi govorimo tukaj samo o učencih, ki se učijo, ne o lenihih, ki samo postopajo.

Po učnem načrtu bi moral biti četrtošolec usposobljen, da čita v originalu literarna dela Grkov in Rimljanov, da se poglubi v njihovo zgodovino, v njihovo poezijo in filozofijo, skratka v njihovo kulturo.

Sedaj pa kličemo za pričo vse tiste, ki ste čitali v višji gimnaziji staroklasična dela! Spomnite se nazaj na tiste čase, ko ste čitali Ksenofonta in Livija, Demostena in Cicerona, Homerja, Sofokla in Horaca. Kako se je vršila stvar? Samo poideci so si tekoma štirih dolgih let pridobili toliko jezikovne spretnosti, da so s pomočjo besednjaka in učitelja za silo razumeli tistih 10—15 vrstic za vsako uro. Vsem drugim je moral učitelj šele razlagati najrazličnejše glagolske oblike in sintaktične posebnosti, tako da do poglobitve v vsebino sploh priti ni mogel. Prihodnje uro je moral vesten učitelj ugotoviti, ali je postal jezik vsem učencem jasev in ali so v stanu predstaviti tuji tekst v brezhibno materinščino. Za novih 10—15 vrst je imel torej samo 25 minut časa in se je zadovoljil, da razume razred slovensko stran teksta.

In tako smo predelali maženkosten obseg staroklasične literature in trpeti smo učenci z učitelji vred do mature iste muke, da smo zgubivali skoraj ves dragocen čas za prazen nič, za formalno slovensko znanje, ki ima sicer tudi svojo vrednost, ki pa se niti primerjati ne more z važnostjo tega, kar smo zamudili, ker nismo niti slutili lepote staroklasične poezije, globočine filozofskih raziskovanj itd. In kar smo o tem slišali, tega nismo razumeli v originalu, temveč šele iz izvajanj učiteljevih v učnem, t. j. v nemškem, pozneje v slovenskem jeziku. Kako se nam je odprlo razumevanje Horacovih pesni ali Sofokljevih dram? Čitali smo v šoli tekst, ki ga ni na prvi mah razumel nikdo, razen tistih, ki so si poprej prečitali „Freunda“. Učitelj nam je razložil težavne oblikoslovne in sintaktične posebnosti, potem nam je postal „mojstersko“ prestopo, ki jo je po

novil kak dober učenec. In ta nemški, oziroma slovenski tekst je potem učitelj raztolmačil vsebinsko v zadnjem hipu učne ure, ker mu je ves drugi dragoceni čas odvzela nujnost razlage, brezpomembnih jezikovnih formalnosti. Ako bi bila podlaga čitanja Horačeve pesni kar od vsega začetka podana v materinščini, kakor se obravnavajo n. pr. Šekspirjeve drame, bi lahko prečitali v eni uri po več strani Homerja in po več Horačevih pesni. Takrat bi šele prišli v položaj, da bi se poglabili v staroklasično kulturo, ki je podlaga vsemu kulturnemu napredku sedanjega časa. In kdor bi na ta način čital staroklasične umotvore, bi gotovo ne vrgel po maturi latinskih in grških knjig v kot, temveč bi jih gotovo tudi nadalje smatral za svoje prijatelje.

Ali ni škoda velikanskega truda, ki ga ima učenec tekom celih osem let z grščino in latinščino, ako po preteku teh dolgih let ni v stanu navadnega teksta brez pomoči čitati, da ne govorim o tekstih, ki obravnavajo kako filozofsko vprašanje?

(Konec prih.)

Več poglobitve!

Razumljivo je, da se v tako mladi in nerazviti državi, kakor je naša, polaga vsa važnost na politiko. Politika dominira povsod: zdaj sili v področja čisto duševnega življenja (n. pr. verstva), zdaj se zagrizuje v znanost, prekvašuje strokovne, socialne in stanovske organizacije, skuša postati »Leitmotiv« vsega kulturnega življenja. — Najvažnejša realizacija našega političnega hotenja je pač narodna država, ki kateri smo dospeli po večstoletni babilonski sužnosti. Prenaglo in preživo vzbujeni politični instinkti naših plemen povzročijo nešteta kolisaje, rode ce lo vrsto nepravilnosti in izrastkov, ustvarjajo nasičeno, soparno politično ozračje, ki nas tišči k tlom in nam vsak čas žuga z nevihtami. Prenagel prehod iz enega političnega miljeja v drugega je imel tako silen efekt, da je zapustil neko bolešno posledico, katero bi socialni psihologi imenovali: politična nervoza. Samo na ta način si lahko razlagamo, zakaj se pri nas pojavlja toliko političnih nepravilnosti, afer, nezdraviljv polit. pokretov itd. Samo politični nervozi je pripisati, da se pri nas delajo tako nepreračunjeni in nepremišljeni politični eksperimenti in da se itak šibke politične skupine ne prestando atomizirajo. Politična nervoza je kriva, da je v javnem življenju toliko nejasnosti, negotovosti in pomamkljivih nazorov. Nekaj te politične nervoze opažamo po vsem svetu — tudi ona izmed težkih posledic svetov-

ne vojne! — a redkokje je tako očitvena in navsezadnje tako nevarna, kakor pri nas. Zadnji tedni so polni razburljivih političnih debat in vročičnega reševanja težkih, silno zapredenih vprašanj. In če bo ta politika, ki kaže toliko negativnih, razkrojevalnih sil na čisto političnem področju, tako kot dosedaj jurisala na vse ostale panoge našega narodnega življenja, če se bo njena nervoza uveljavljala na onih področjih, ki bi morala biti vzvišena nad vsakdanji misli, tedaj bomo prijadrali na tako nevarna mesta, da bo v nevarnosti ves naš narodni razvoj; namesto naprej, bomo šli daleč nazaj.

Danes smo že tako daleč, da se vsak pošten človek pregreši, če ne mara drveti s političnimi devizi čez drn in strn. Pozabili smo, da obstojajo tudi čisto kulturne, znanstvene, gospodarske in duševne vrednote. Pozabili smo, da obstoja tudi človek in ne samo državljan, da obstoja človeška zajednica in ne samo država; da ima tudi posameznik pravico do avtonomije, svobodnega prepričanja in prostega razvoja, ne pa samo kolektivna telesa. Pozabiti smo, da mora narod tudi v teh časih skrbno bedeti in paziti, da se ne razvija enostransko, da mu posamezni udi ne narasejo do hipertrofije, a drugi kronično oslabe. Mi smo izpustili izpred oči zavest o relativnosti človeških idej, začeli smo ovirati razvoj in napredek misli in hotenja s političnimi dogmami, dasiravno smo še nedavno prisegali na evangelijsko svobodo in neodvisnost od vseh preperelit avtoritet.

Na eni strani se pojavlja brezbržnost za državo, pomanjkanje discipline in državljanke moraje, na drugi strani pa mašikovanje državi, kot da bi bila ta politična tvorba najvišja točka, na kateri kulminira celoten razvoj naroda. Oni, ki fanatično izpovedujejo politiko in njena gesla, so istotako enostranski doktrinariji kot ljudje, ki so svojčas sežgali »brezverce« na grmadah. Politika pa ne sme biti enostranska doktrina, marveč zgolj diskusija, kako bi se izvedli v praksi postulati sociološkega raziskovanja, oziroma kako bi se realni, naravni odnošaji približali sociološki sistematičnosti. Politika ni samo narodno-gospodarska »ecclesia militans«, marveč je tudi poskus, da se uvedejo v življenje nekateri principi, ki so po svoji naravi etičnega značaja.

Če hočemo res reformirati življenje in ga prekasiti z novimi vrednotami, tedaj nam politična sredstva, združena z umetnostjo vladanja, niti izdaleč ne zadostujejo. V tem slučaju nam je treba poseči globlje in bolj vsestransko v probleme časa; ne smemo orati brazd samo na površju, ampak moramo zarezati na globoko, preorati one plasti, v katerih leže hranilne snovi današnje

družbe. To pa pomeni, da moramo enakomerno razvijati vse komponente narodnega življenja.

Nam je treba kar največ poglobitve, študija in sistematičnega opazovanja teh pojavov, ki jih danes rešujemo s politično lahkomišelnostjo, politično nervozo. Eden imed teh pojavov je na pr. plemenski spor v Jugoslaviji in vprašanje narodnega jedinstva. Ta vprašanja je vzela v zakup naša politika in jih reševala z vso intenzivnostjo. In vendar to ni golo politično vprašanje, marveč cela vrsta raznovrstnih problemov. Mi ne smemo smatrati, da je političen instinkt edin merodajen faktor za reševanje tega problema. Mi bi se bili morali tudi v javnem življenju poglobiti v vse komponente tega našega nacionalno-političnega vprašanja in ga proučevati s etnografskega psihološkega, kulturnega in etičnega vidika. Dokler ne bomo zašli v globino, k stvari sami, ne bomo dospeli do stabilizacije razmer. S trmo in politično nervozo bomo pač »reševali« te spore, ne bomo jih pa rešili. Samo vsestranska in resna poglobitev na vsej liniji današnjega narodnega življenja in odprava političnih dogem, ki so na tleh realnega življenja pokazale svojo nesposobnost, nas zamore privedi k trajnejšim in boljšim rezultatom politične borbe. Ne smemo pozabiti Masarykovih besed: »Demokracija je diskusija!« Če je veliki politični mislec izrekel te besede o celotnem sistemu, tedaj veljajo tembolj za posamezno politično doktrino. O vsem bodi diskusija prosta, volja pošena, beseda odkritosrčna. Slepa avtoriteta in vsiljena dogma — to so večkrat smrtna znamenja političnih sistemov in strank. I—us.

Drang nach Osten v novi formi.

Pod tem naslovom prinaša zagrebški »Obzor« v svoji številki od četrtka zelo zanimiv in aktualen članek, ki je posebno važen še za nas tu v obmejnem ozemlju naše mlade države ter ga radi tega prinašamo v glavnih izvlekih.

Za nemško ekspanzijo je povsem razumljiv položaj, katerega zavzema nemški narod v Evropi. Vsi veliki narodi imajo v manjši ali večji meri odprto pot na orient in saturirali so se sedaj v večji, sedaj v manjši meri glede svojih trgovskih teženj in širjenja kulture na orientu. Samo nemški narod ni mogel na orient niti preko Apeninov, niti preko Balkana, a tjakaj mora. V tistem trenutku, ko si je pričel graditi pot na orient in ko je imel že zmagati, so mu vedno velike človeške ideje pokvarile to delo: protestantizem na pragu novega veka ter komunizem v najnovejšem času. Zani-

mivo je pri tem najbolj to, da se Nemci vsled neelastičnosti svojega mišljenja niso znali poslužiti se ne protestantizma, ne komunizma, da bi s pomočjo teh dveh faktorjev ne zastali, ampak napredovali. Kljub vsem tem neuspehom v prošlosti, kljub zadnji žalostni uspehi svetovni vojni in teškim mirovnim pogodbam, pa vedno še niso odnehali od te svoje težnje proti vzhodu, niso obupali; danes je njihovo nastopanje priti na vzhod še jače nego je bilo kdaj prej. To potrebo čutijo vsi Nemci, brez razlike. To dokazujejo razne knjige od onih, ki opevajo neumne sanje vojaške revanše, pa vse do onih, ki v povsem racionalno napisanih študijah raznotrivajo, kako bi Nemčija najlažje prišla na jugovzhod. In kakor so se od šestdesetih let prošlega stoletja bavili vsi samo z mislijo na poraz Francije, od najpreprostejšega Nemca pa vse do oficijelnih vladnih krogov, ker so hoteli preko porazene in pomandrane Francije priti na zapadu do morja ter na drugi strani preko Austroogrsko do Bagdada, tako se tudi sedaj ves nemški narod vzgaja v orientaciji na vzhod, seveda na zunaj ne na tako »osvojevalen« način kakor poprej, ampak bolj previdno in zakrito z jagnečjo kožo. V to svrhu izkoriščajo vse, kar koli se da izkoristiti. Naravno, pot do tega cilja ne gre več preko Belgije in preko Poljske in tudi češkoslovaško republiko so Nemci v bivšem rajhu sklenili zaenkrat pustiti na miru, ker bi to pomenilo izzivati varovanko velike antante, kar bi imelo za Nemce lahko zelo slabe posledice, a pot preko Apeninov je že davno opuščena kot neizvedljiva. Ostanje torej ona pot, ki je najsigurnejša in na kateri je najmanj odpora tako v političnem, kakor v kulturnem in gospodarskem pogledu — to je pot, ki vodi preko kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. Neurejene razmere in nesoglasja v tej naši državi Nemci prav z lahkoto in prav pridno izkoriščajo zase. Kulturno je in bo ostala Jugoslavija vedno v ozkem stiku z nemškim narodom, nemškim jezikom in nemško kulturo, a gospodarsko je radi višine drugih valut naravnost primorana nabavljati si svoje potrebščine v Nemčiji.

Ni treba posebej omenjati, da se poslužuje Nemčija Avstrije kot svoje avantgarde, ravno tako, kakor se je je posluževala poprej. To dokazuje dovolj pisava nemških avstrijskih listov o razmerah v Jugoslaviji. Še jasnejša pa je ta namera gospodarsko. Nemški kapital najde v naši industriji in trgovini povsod dobrohotnost in ugodna tla. Trgovinska pogodba sklenjena nedavno med Nemčijo in našo državo omogoča Nemčiji, da brez konkurence zalaga našo državo z večino onega blaga, katerega potrebuje. V Beogradu in tu-

I. K.:

Iz Kranjske gore v Bohinj.

Konec.

Naša pot se vije sem in tja, gor in dol, pri kateri pridejo v poštev vse strani človeka, ne v najmanji zadnji del. Če kje, na takih brezpotnih potih se človek duševno odpočije, skrbi ostanje v dolini.

Po nekako enournem »sprehajanju« med skalami, smo prišli ob četrta na 12. uro na prodnato pogorje ter v smeri na desno više in više na sedlo med Razorjem in Planjo 2453 m. Tu smo se posloveli od našega zvestega spremljevalca in Jugoslovena-Trentarja. Po enournem odmoru smo se pokrepčali z dobro podlago in pustili nahrbtnike za skajo ter šli oboroženi samo s cepini proti našemu izvoljencu 2601 m, kamor smo odšli ob pol eni uri. Triangulacijsko znanje predstavlja kamnita pobeljena piramida, napravljená od razmejitvene komisije. Razgled ni bil ravno najčistejši, kakor zjutraj, a vendar dober.

Občutek, ki ga ima planinec, ko stopi takemu velikemu na teme, je nekaj posebnega; človek se čuti, kakor kak mal kralj; govori kar hoče, vpije kolikor hoče, pleše, pardon, tega pa ne sme (če noče nekaterim dolincem napraviti veselja). Globoko pod nami leži dolina Pišenca s slikovito Kranjsko goro, na desno se vrstijo: Špink

2474 m, Škrlatica 2738 m, Rogljica Križ in Stenar 2501, ošak Triglav je obinil najlepšo svojo stran Razoru, južno pod nami Križki Podi in prečesjen kos naše bodoče današnje poti. V spominski knjigi je bilo 6 podpisov letošnjih planincev (večina Ljubljancev) in tudi nekako toliko laških častnikov.

Po polurnem obstanu na vrhu, sva se poslovila od našega oriaka Razora, ali kakor ga imenujejo Lahli »Monte Rasuro« se spustila navzdol ter v 20. min. dospela do naših nahrbtnikov in potem dalje. Ker so nam pomagali vsi svetniki, je kar drvelo do tistih gladkih skal, katere so z železnimi klini prečkane zopet nižje in nižje do spodnjega Kriškega jezera, a od tu dalje mimo Splevtskega jezera zopet više mimo Sovatne »Na robeh«. Tu smo stopili zopet v Jugoslavijo ter na tam stoječi, komaj še narejeni in še ne popolnoma strjeni cementni piramidi ovekovečili svoje začetnice.

Fustivši Stenarja na levi, gre pot vedno nižje. Ob potu smo zopet dobili vojake naše razmejitvene komisije II. odd. ki so prav pridno kurili ostanke nekega bivšega vojaškega zatišja. Na poti Bukovlje—Luknja smo se srečali z vojaki, kateri so prevzeli tam s konj tovore, namenjene za one tam gori »Na robeh«.

Pri studencu na potu od Bukovlja proti Aljaževem Domu, nekako ob 6. zvečer sta se zopet po dolgem enkrat

napojila, ker potrebna sva že bila do skrajnosti. Tu nas je došel zopet nek naš vojak, prišedši iz »sprehoda« v Trento ter pravil, kako so ga naši Trentarji tam sprejeli, pogostili, nič plačat pustili ter mu gorko stisnili roko v slovo od otroka do starčka, od mamice do hčere, in ga oljčnčali še s šopkom planink; tega prizora je rekel ne pozabi nikoli (fant je bil doma nekje z Dolenjskega). Ob 7. uri zvečer sva došla srečno v Aljažev dom. Srečno dokončano turo se spodobiti tudi spodobno praznovati; torej: kopelj sve. že perilo in namesto okovank — copate, to je praznična obleka za planince. Da smo tisti večer napravili nekaj več ceke, seveda tričetrtine smo zajedli, nama cenj. čitatelji menda ne bodo zamerili. Spala sva, kakor spi planinec, ki napravi tako turo, ako ste radovedni, poskusite napraviti tudi vi tako.

(Da se ne pozabi, naša mariborska zaspanka je odšla že zjutraj iz Aljažev doma na Kredarico). Drugi dan sva »namenila odpočiti, to je: jesti, piti in lenariti. Najtežja tura je bila na »Mali Triglav« za Aljaževim domom, kjer smo se kuhali na solcu.

Tretji dan sva se odpravila ob šestih po Tominskovem potu na Kredarico. Ker je ta pot že nekako tako shojena in se po njej »sprehajajo« tisočeri planinci, ni moj namen, da bi jo natančneje opisoval.

Nad Pragom, pod Begunjskim vrhom, kjer se stikata obe poti, nas je

pričela strašiti megla, katere nas je spremljala do Kredarice, kamor smo vstopili ob 11. uri. Ker je bilo dovolj prostora, sva si izbrala sobo, iz katere je bil lep razgled na Razor, Zgornje Kriško jezero in skoro na polovico najine predvčerajšnje ture.

Na vrh Triglava sva šla nekako ob 4. uri, ko je veter razgnal meglo; zeblo pa je še tako, da so nama kar kosti šklepetale ter pri tem gojila srčno željo, da bi se kak planinec usmilil in prinesel 8 šip za tista okenca v Aljaževem stolpu. Morebitni človekoljub naj se glede mere dotičnih šip obrne na gospoda F. M. v Mariboru, Glavni trg št. 9, ki je nekako premeril kake bi morale biti te šipe, da bi ubogila planincem ob takim mrazu repotala kosti vsaj nekoliko milejše.

Vrnivši se v koč, sva listala po knjigi in zopet konstatarala, da so prvi poslednji in poslednji prvi: »zaspanka« je zopet odnesla prvo darilo.

Drugi dan, ko sva se odpravila proti Sedmerim jezerom, se je vreme skisalo ter nas iz Doliča 2151 m do sedla Hribarice 2357 m dobro nažehtalo. Ko je za približek pritisnija še megla, je bil oknomerec popolnoma prepričan, da sva na napačni poti; bolj ko sem zatrjeval, da hodiva po krivi poti, bolj je vztrajal, da greva po napačni poti. Vrh sedla Hribarice si je vendar dal dopovedati, da sva samo na krivi poti.

Vreme se je nekoliko popravilo, kar je tudi precej vplivalo na noge, da so

Mariborčan pred sarajevskim vojnim sodiščem. Minulo soboto je izreklo vojno sodišče v Sarajevu obsodbo zoper orožniškega narednika Simona Dobaja iz Plača pri Mariboru. Obtožen je bil radi uboja, izvršenega v mesecu avgustu l. 1919. v Splitu. Tedaj je vršil Dobaj skupno s podnarednikom Pavlom Časičem nočno službo na splitskem Narodnem trgu. Ob policijski uri sta šla kontrolirat, če so vsi lokali zaprti. Iz kavarne »Jadranska vila« v Bosanski ulici se je kljub policijske ure razlegalo glasno petje in kričanje. Dobaj je opozoril kavarnarja, naj lokal nemudoma zapre. Kavarnar se je izgovarjal, da ga gostje ne služajo. Nato se je obrnil Dobaj k najbližnjemu gostu ter ga opozoril na pozno uro. V tem trenutku je skočil k njemu narednik mitraljeskega oddeljenja 32. pešpolka Nikola Živanović ga začel psovati in segel po samokresu. Po Dobajevi izpovedi je naravnost manj nameril samokres, kar pa druge priče oporekajo. Dobaj je nato v obrambi rabil svoje službeno orožje ter ustrelil proti Živanoviću ter ga ranil v prsa tako, da je drugi dan v bolnici umrl. Na razpravi pred sarajevskim vojnim sodiščem je bil Dobaj obsojen radi uboja z namenom na deset mesecev težke ječe. Nadalje mora plačati ženi ubitega mesečno 300 din vzdrževalnine, povrniti stroške za pogreb in spomenik 5000 din, pokojnikovi sestri mora plačati za doto 10.000 din. ter vrhu tega poravnati stroške za razpravo in vse priče. Sodišče se ni moglo uveriti, da je bil Dobaj prisiljen rabil orožje v samoobrani ter je radi tega izreklo to strogo obsodbo. V kazni se mu računa preiskovalni zapor 2 leti in 8 mesecev. Obsojenec je vložil priziv.

Takse. St. 13-1922. »Uradnega lista« vsebuje izpremembe in dopolnitve v taksnem in pristojbinskem pravilniku, katere je predpisal minister za finance na podstavi izprememb, izvršenih po zakonodajnem odboru Narodne skupščine v začasnem zakonu o taksah in pristojbinah. Občinstvo utegnejo zlasti zanimati sledeče določbe: **Taksa na oglase v dnevnikih itd.:** Nova točka 22 čl. 6 določa podrobno, kako se mora širina in dolžina oglasa izračunati. Oglasni taksni ne podlegajo: repertoar državnih in državno privilegiranih gledališč, obvestila o naročninah, kritike (recenzije), odgovori uredništva v čisto njihovih poslih in oglasi v časniških beležkah, ki se iz humanitarnih razlogov tiskajo brezplačno. Pobiranje takse se vrši na prijavo lastnikov ali izdajateljev dnevnikov itd. navadno za vsakih 10 dni. Le za koledarje, kataloge in knjige se mora taksa položiti, preden se začne prodajati. Z desetkratnim zneskom neplačane odnosno prikrašene takse se kaznujejo vsi, ki se pregrešijo proti tem predpisom. **Veselična taksa:** Kazenska določila se razširjajo na prodajo vstopnic po višji ceni, kakor so bile taksirane in na priditve, ki so zavezane višji taksni stopnji. **Taksa na vozila:** Nova določila in nekatera važna pojasnila so se že objavila v razglasu delegacije ministrstva financ št. B II. 5-20 iz leta 1922. v »Uradnem listu« št. 13. iz leta 1922. in v dnevnem časopisu. **Taksa na potniške vozovnice, potniško prtljago, pse, ekspresno in ostalo blago na železnicah, rečnih ladjah in tramvajih:** Taksa se pobira skupaj z vozno in se mora skupni znesek označiti na vozovnici, odnosno v vozniški tarifi. Te takse so med drugimi prosti: peronske karte, listki za pridobitev določenega sedeža v vlaku, brezplačne vozovnice, vse pošiljke države in režijske pošiljke samoupravni teles, privatnih oseb in družb na svojih železnicah. Taksa se pobira na podstavi izkazov, katere predložijo uprava železnic v gotovih rokih neposredno generalni direkciji posrednih davkov. **Taksa na lovske karte:** Ta taksa se pobira po številu lastnih psov taksnega zavezanca, s katerimi se lovi, ne pa po številu najetih tujih psov. **Razsodnina:** Odstotne pristojbine po 1% od sodb in sklepov sodišč so povišane na 3% od vrednosti spornega predmeta, če in kolikor presegata vrednost znesek 2.000 K.

Huda zima v Sarajevu. V Sarajevu vlada še vedno izredno hud mraz. Vse poti in železniške proge so zasnežene in skoraj vsak promet nemogoč.

Pod težo snega se je podrlo več hiš, tako da je krog sto družin brez strehe.

Nov tednik v Sarajevu. V Sarajevu je začel izhajati list »Glas Sandžaka in Crne gore«. List je tiskan v cirilici ter izhaja enkrat na teden.

Poneverba na poštne uradu v Splitu. Splitski »Novi list« poroča, da so na denarnem oddelku splitskega poštne urada odkrili 40.000 kron primanjkljaja. Poštno ravnateljstvo je uvedlo takoj strogo preiskavo.

Zveze s Skopljem prekinjene. Vsled velikega snežnega meteža so prekinjene vse telefonske in brzovajne zveze okrog Skoplja. Od 8. februarja dalje ni prišla v bitoljski okraj nobena pošta več, a tudi odposlati je bilo nemogoče. Železniški promet je na tej progi popolnoma ustavljen.

Vojna delegacija v Bernu ukinjena. Z ukazom ministra vojne in mornarice je ukinjena naša vojna delegacija v Bernu. Delegat je bil podpolkovnik Andjelković. Ker se nahaja v Švici sedaj samo še eden naš častnik na zdravljenju, je vojna delegacija, ki je pri današnjih razmerah precej draga, nepotrebna.

Prijet tihotapec. Na novosadskem kolodvoru je prišla policija pri vstopu v beograjski brzovlak nekega Jakoba Marišanskyja. Pri njem so našli 2500 srebrnih kron, katere je hotel iztihotapiti v Švico.

Atentat na predsednika francoske republike. Iz Pariza poročajo, da je policija odkrila nameravani atentat na predsednika francoske republike Milleranda. Atentat se je nameraval izvršiti ob priliki sprejema v Elizeju. Policija je prišla še pred sprejemom na sled ter je takoj podvela vse varnostne korake. V Elizeju samem ni našla ničesar, pač pa se je našla v sosednji ulici bomba. Domneva se, da jo je tam pustil atentator, ko je opazil, da je zasledovan.

Shackletonov pogreb. Znamenitega raziskovalca južnega tečaja Shackletona, ki je pred 14 dnevi umrl na potu k južnemu tečaju in bi imel biti pokopan v Angliji, v svoji domovini, so pokopali šele 15. tm., ker je njegova vdova izjavila, da jo je Shackleton prosil, naj ga pokoplje v bližini južnega tečaja, če bi morda umrl na potu. To se je zgodilo. Svetovnoznanega junaka znanosti so pokopali na otoku Južne Georgije, kjer bo počival na mrtvi straži pred vratmi ledenega morja.

Ko dospejo boljševiški delegati. »Daily Mail« opozarja, da bi prihod boljševiških delegatov na konferenco v Genovo lahko postal vzrok resnih nemirov. Italijanski komunisti jim nameravajo prirediti ob prihodu svečane manifestacije. To pa seveda ni povolji italijanskim fašistom. Ti so baje pod vodstvom Mussolinija že izdelali načrt, kako se bodo v tem slučaju maščevali nad komunisti. Vsekakor pa je verjetno, da lahko pride radi tega do spopadov med fašisti in komunisti, kljub premirju, ki so ga svojčas sklenili.

»Schulverein« proti češkim šolam. »Schulverein« je sklical veliko protestno zborovanje proti češkim šolam, ki se je vršilo minule dni na Dunaju. Posebna deputacija se je oglašila pri zveznem predsedniku in mu izročila nemške pritožbe. Tako izgleda »zblizanje s Slovani« v nemških očeh.

Kedaj je dobro biti beračev sorodnik? Nedavno je umrl v San Franciscu hrvaški rojak Petar Vidović, ki je živel od beračenja po ulicah San Francisca. V svoji oporoki je določil, da zapusti vse premoženje, ki iznaša lepo vsoto 120.000 dolarjev, svojem v stari domovini. Sedaj se je hitro našlo vse polno sorodnikov in celo v Ameriki se oglašajo nek sorodnik, ter hoče izpodbiti testament.

Samomor avstrijskega generala. Kakor poročajo graški listi, se je vstrelil tamkaj general Oskar Benkovic, rodom Hrvat. V smrti je gnala beda, ki ga mučila vse od poloma stare Avstrije.

Novo sredstvo zoper influenco. V Parizu se je nekemu tamošnjemu učejaku posrečilo iznajti sredstvo zoper influenco. Obbolelemu se dajo ogljikove injekcije. Te injekcije niso niti naj-

manj nevarne ter povsem zanesljivo sredstvo zoper influenco, kakor tudi zoper »špansko«.

Iz dunajskih razmer. Iz Dunaja poročajo: Mnoge kavarne so morale ustaviti obrat, ker si niso mogle nabaviti predragega kuriva. — V nedeljo so se povišale cene v dunajskih restavracijah za 40—50%. Porcija svinjskega mesa stane sedaj okrog 1000 K, juha 100—300 K. Listi prinašajo statistiko, iz katere je razvidno, da se v Avstriji izda za »opojne pijače« 230 milijard kron na leto. Samo na Dunaju se konzumira za 150 milijard kron vina.

Španska bolezen na Dunaju strahovito razsaja. V predzadnjem tednu je bilo prijavljenih zdravnikom 1189 slučajev. To število je narastlo v zadnjem tednu na 8370. Smrtnih slučajev je bilo v predzadnjem tednu 25, v minulem pa 40. Mnogo bolnikov pa se leči brez zdravnika, tako da znaša število obolelih nedvomno čez deset tisoč.

Pogreb vojne ladje. Kot simbol bodoče razorožitve na morju po idejah washingtonske konference nameravajo Američani potopiti eno svojih številnih vojnih ladij. Dotična ladja bo nanovo prebarvana ter okrašena odvedena na odprto morje, kjer se bo izvršil »pogreb s vsemi vojaškimi častmi«. Med potapljanjem bo svirala vojaška godba ter gromeli topovi. Dozdevno bo izbrana za to žrtev že dalje časa neporabna »Kentucky« ali pa bojna ladja »Oregon«, ki je svojčas sodelovala pri uničenju španskega brodovja pri Santiagu.

Poskušen atentat na Horthyja. Iz Budimpešte poročajo, da je bil na Horthyja poskušen atentat. Horthy se nahajal na lovu v gozdovih grofa Karolya. Pri tej priliki je bilo oddanih proti njemu in njegovemu spremstvu več streliv iz puške, ki pa niso nikogar zadeli.

Po americko. V Buffalu se neko podjetje peča z mislijo, da bi s pomočjo močnih reflektorjev projiciralo reklamne slike na oblake. Uspelo mu je že projicirati sliko nekega stolpa, katerega obrisi so bili precej vidni. »New-York Herald« piše, da sedaj stavijo reflektorje, ki bodo svetili za 1 milijardo sveč. Z njimi bodo lahko razsvetlili oblake v višini 12 do 13 tisoč metrov. Čez sto let bodo tudi že naši potomci čitali na oblakih: »Dobre ure samo pri Isaku Goldsteinu!«

Pomorstvo.

Jugoslovenski pomorac, pomorska smotra za propagando našega mora i pomorstva. Izšla je 3. številka s sledečo vsebino: Milan Kosović, kapetan druge plovbe (Novi Sad), »Navigare necesse est«, Franjo Stifanović, poručnik trg. mornarice (Beograd). O dunavskoj plovbi; Mate Ivetta, stud. arch. nav. (Zagreb) Amundzenov polarni brod »Maud«. Vijšeti: Pom. i trg. akademija u Dubrovniku i oporuka pok. Marije ud. Račić. — Akcija za naše siromašne ribare. — Naš novi parobrod »Beograd«. — Za fuzioniranje naših parobrodarskih društva Obalne plovbe. — Propaganda za naše pomorstvo u Mariboru. — Engleska brodska industrija. — Gubitci sovjetske trgovačke mornarice u god. 1920. — Letsko brodarstvo. — Morske dubine u najvažnijim lukama sjev.-američke unije. — Njemačka yacht-flota. — Daljni pad cijena brodova. — Propagandni film jugoslovenske ratne mornarice. — Jugoslav. Pomorac izhaja dvakrat na mesec. Stane K 120 na leto. Naroča se: Zagreb, Prilaz Gjura Deželića br. 67. Poverjenik Maribor: g. Mile Sertić, železniški uradnik — Maribor (delavnica).

Promet med Jugoslavijo in Trstom. V mesecu decembru se je uvozilo po morju iz Trsta v Jugoslavijo 16.189 m. stotov, iz Jugoslavije pa se je izvozilo v Trst 31.464 m. stotov, torej dvakrat več izvoženo kakor pa uvoženo.

Darila. Tvrdba Pinter in Lenard, trgovina z železom v Mariboru, je darovala za »Jugoslovenskega Pomorca« 60 K. Iskrena hvala! Posnemajte! Darila sprejema Mile Sertić, železniški uradnik in pa tudi uredništvo »Tabora«.

Stari podmorniki -- trgovske ladje. Da se izkoristi dragoceni material nekdanjih podmorskih čolnov, je vskusilo

»D. d. za pomorsko plovbo in preko morskotrgovino« Hugo Stinnes skupno z »Germaniawerft« v Kielu zgraditi z dveh podmornikov motorno tank-ladjo. Prvi dve ladji te vrste sta »Ostpreussen« in »Oberschlesien«, zadnja na dva vijaka. Obe sta se pri preizkušnji, težko natovoreni in v največji burji na odprtem morju dobro obnesli.

Prva nemška ladja za Ameriko. Pred par dnevi je po več kot osemletnem odmoru odplula iz Bremena prva nemška ladja v Ameriko. To je bil potni parnik »Seidlitz« društva »Norddeutscher Lloyd«. Odslej neprepluje vsakih 14 dni. Vsled železniške stavke je bilo na prvem parniku samo 120 potnikov.

Zdravstvo.

Dr. Fr. T.:

Porodnišnica v Mariboru.

Tri leta izza prevrata že datirajo stremljenja merodajnih krogov, da se mariborska bolnica izpopolni z enim glavnih sestavnih oddelkov, namreč z oddelkom za ženske bolezni in porodništvo, ki bi se mu morebiti priključila še babiška šola.

Sedaj takega oddelka sploh ni, oziroma životari v tesnih prostorih sedanje bolnice v obliki ene sobe na kirurški oddelku, v neposrednem stiku z bolniki in bolnicami tega in pa venerečnega oddelka.

Pokojni sanitetni šef dr. Oražen je že pred poldrugim letom pričel iskati po Mariboru primerne poslopja, do bro se zavedajoč težav, ki so zvezane z vprašanjem nove stavbe. Takrat se je započela dolgotrajna borba za novo poslopje v obliki starega pokopaljšča. Ta borba je dovela do najvišjih, poslednjih inštant in kakor je bilo pričakovati, končala z neuspehom Zdravstvenega odseka. Pred dobrim polletom pa je v dnevnem časopisu našla odmev nova akcija Zdravstvenega odseka, ki je pač poizkusil vse, kar se je v tem prečem vprašanju dalo storiti in je zaporedoma skušal v ta svoj namen pridobiti poslopja, ki bi bila kolikor toliko primerna, to pa deloma poslopja, služeca javnim napravam, kakor tudi privatne hiše. Povsod pa je naporom Zdravstvenega odseka takoj zagradilo pot usodno stanovanjsko vprašanje, ob katerem so se že vnaprej morale vse akcije razbiti in razbiti. Kajti zasedeno je povsod vse in kjerkoli bi se tak oddelk hotel nastaniti, moral bi izriniti ali zavod z mnogoštevilnimi oskrbovanci ali pa celo vrsto privatnih strank. Poleg tega pa se ne sme prezreti, da se tak bolniški oddelk ne more namestiti kjersibodi, ker ne more obstojati brez gotovih stavbnih predpogojev, sicer bi ogrožal okolico.

Tako so se tedaj prav do poslednjih dni vrstile te akcije druga za drugo in se tudi zaporedoma izjalovile. Eno pa stoji, in to smo primorani baš sedaj poudariti, da je namreč Zdravstveni odsek in po njem vlada odločena rešiti to vprašanje pred vsemi drugimi vprašanji na polju zdravstva.

Preostalo je samo še način rešitve tega vprašanja, ki je kajpada najidealnejši, a v današnjih časih tudi najtežje izvedljiv: vprašanje nove stavbe na zemljišču, na katerem stoji tudi sedanja bolnica in ki v smeri proti železniški progi, tam kjer se le poslednja križa s Tržaško cesto, oklepa razsežna stavbišča. Tu sem spada ta oddelk že po svoji naravi in tu je rešitev tega vprašanja, izvedljiva tudi na najboljši ekonomičen način, zlasti kar se tiče uprave in sploh gospodarske strani podjetja.

Zdravstveni odsek za Slovenijo, oziroma država vzdržuje sedanje bolnice z naporom vseh sil. V skromnih današnjih prostorih morejo današnje bolniške naprave svojem namenu ustrezati komaj v nujnih slučajih. Varčevati treba na vseh straneh in je zatorej nemvno, da ni sredstev za nove stavbe, oziroma se bodo šele stavila v državni proračun, čim se bo za to pojavila nezbežna potreba.

Te dni se združijo v občinskem svetu mesta Maribora predstavniki vseh političnih strank, da nastopijo v Beogradu za uresničenje tega prepotrebnege zavoda v smislu vprašanja nove

stavbe, ki naj bi se pričelo v najkrajšem času. Istočasno pa se bo odbor, ki sestavi iz najodličnejših mož naših političnih struj, obrnil z apelom na javnost, pred vsem na vse velike občine ozemlja, ki ga predvideva bodoča mariborska oblast, nadalje na okrajne zastope, na banke, hranilnice in posojilnice, končno z javnim apelom na premožne privatnike, da prisrčno na pomoč z enkratnim, a to po možnosti kar največjim denarnim doneskom, v službo velike idaje in v korist najsvetejšega simbola človeštva: v službo materinstva.

Stavba bo stala milijone, zaposlila pa bo tudi lepo število delavstva in ko bo šlo za opremo, bo nudila domačim tvrdkam in obrtnikom lep zaslužek. Morebiti bo ona prva prebila mrtvilo, ki je zavladalo na polju stavbnega podjetništva.

Poizvedovali smo dosedaj na nekaterih mestih, kak odmev bo našel v javnosti naš apel. Povsod smo našli gorka srca in spozna, da naša stremiljenja tangirajo najgloblje strune in da je naše podjetje vsem in vsakomur nad vse simpatično. Zato pa upamo, da bo uspeh naravnost presenetljiv.

Gotovo je, da bo država k stavbi in opravi morala doprinesiti svoj delež, nemara največjega, kakor se bo pač izkazala požrtvovalnost naše javnosti. Ob sebi ne razume, da je vzdrževanje te naprave izključno stvar države. Zato tej podprite odbor, ko stopi pred vas enkrat, a to po svojih najboljših močeh.

-o-

Občni zbor zdravniškega društva v Mariboru.

V četrtek dne 16. t. m. se je vršil občni zbor Zdravniškega društva v Mariboru. Ta stanovska organizacija zdravnikov je pomembna tudi za širjo javnost. Mi smo v zdravstveni politiki in v zdravstvenih napravah daleč zadaj za drugimi narodi. Naše zdravništvo je tedaj važen socialen činitelj in mu gre eno izmed prvih mest med reformatorji našega javnega življenja. Zadolžen vpliv na izboljšanje naših zdravstvenih razmer pa si bo zdravniški stan pridobil samo s pomočjo dobrih stanovskih organizacij, ki mu edine lahko zagotovo odgovorjajoče materijelno in socialno stališče.

Mariborsko Zdravniško društvo je tekom svojega kratkega obstoja (ustanovljeno je bilo v juniju 1921.) dokazalo napram lastnemu okrožju kakor tudi napram vsem ostalim zdravniškim organizacijam v polni meri svoj raison d'être. V organizatorijskih vprašanjih, ki so v tako ozki zvezi z dejanskimi razmerami in stanovskimi interesi, je vsaka diktatura škodljiva oziroma nemogoča. V trenutku, ko je pretežna večina zdravnikov na ozemlju bodoče mariborske oblasti pokazala svojo voljo, da si hoče ohraniti v stanovski organizaciji prste roke in samostojno stališče, je ljubosumnost ljubljanskega Zdravniškega društva čisto brezpomena in samo škoduje dolžnostim, ki jih ima vsak zdravnik do sebe in do javnosti.

Občni zbor mariborskega Zdravniškega društva je bil manifestacija te stanovske solidarnosti zdravniške bivšega štajerskega ozemlja. Udeležilo se je 36 društvenih članov, med njimi velika večina iz okolice.

Občni zbor je otvoril dosedaj predsednik g. dr. Bergman (Zalec), na to je tajnik g. dr. Dernovšek (Maribor) podal poročilo odbora o dosedanem delovanju, iz katerega je razvidno, da šteje mariborsko Zdravniško društvo 61 članov in da se je odbor z vso vnemo udeleževal stanovsko-organizatorijskega dela. Blagajniško poročilo je podal g. dr. Marin (Maribor). Na to se je izvršila volitev novega odbora. Dosedanji zaslužni predsednik je vsled oddaljenosti oddložil svoje mesto. Izvoljen je bil sledeči odbor:

Dr. Franjo Jančič (Maribor), predsednik; dr. Ivan Rajšp, Celje, podpredsednik; dr. Janjo Dernovšek, Maribor, tajnik; dr. Vilko Marin, Maribor, blagajnik; dr. Ivan Matko, Maribor, knjižničar; dr. Rihard Bergman, Zalec, dr. Anton Schwab, Celje, dr. Hugo Robič, Maribor, dr. Jože Tavčar, Središče, od-

borniki; dr. Vinko Hudelist, Brežice, dr. Ljudevit Jenko, Ptuj, namestnika; dr. Fran Klasinc, Pragersko, in dr. Iv. Jurečko, Maribor, preglednika računov.

Potem se je na predlog g. dr. Dernovška sprejela izprememba § 7. društvenih pravil, tako da bodo odslej sprejeti v društvo tudi zdravniki drugih narodnosti, ki so jugoslov. državljanji.

Na to je g. dr. Tavčar (Središče) v obširnejšem in strokovno zasnovanem referatu razpravljal o organizaciji samopomoči. Važnega pomena za zdravniški stan je sklep, da se osnuje po vzorcu učiteljev pogrebni sklad za vse člane mariborskega Zdravniškega društva. Vsakokratni prispevek ob smrti posameznega člana se določi na 50 dinarjev. V nadaljnjem delu svojega referata je g. dr. Tavčar poročal o vprašanju zavarovanja zdravnikov ter podal več konkretnih nasvetov.

Razpravljalo se je nadalje tudi o minimalnih tarifih, ki so se nekoliko regulirali, v celoti pa so ostali na sedanjih višini, ker jih je smatrati za minimalne, pod katere ne sme iti noben zdravnik.

Važen je bil predlog g. dr. Dernovška, ki je bil soglasno sprejet:

»Zdravniško društvo v Mariboru je na svojem občnem zboru dne 16. febr. 1922. soglasno sklenilo zahtevati, da se v slučaju delitve Slovenije v dve oblasti brezpogojno razdeli tudi zdravstveni odsek za Slovenijo, ker smatra to z ozirom na pridobljene izkušnje v zdravstvenem oziru nujno potrebno.«

G. dr. Robič je na to govoril o ambulatoriju za spolne bolezni. Danes je položaj tak, da brezplačno zdravljenje v ambulatoriju najbolj izkoriščajo imoviti sloji, ki s tem zelo škodujejo revnim slojem in državnim financam. Zdravljenje s salvarzanom je danes tako drago, da gredo za ambulatorij ogromne svote. Zdravniki se v principu izrekajo za brezplačno zdravljenje v ambulatorijih za spolne bolezni, zahtevajo pa, da se prepreči izkoriščanje s strani imovitih. Šefu ambulatorija naj se prizna pravica, da sme zahtevati potrdilo davčne oblasti o neimovitosti. — Predlog je bil soglasno sprejet. G. dr. Matko je opozarjal na prenizko postavko za bolnice v dvanaestih in plastično slikal ogromne denarne žrtve, ki jih v današnjih razmerah zahteva od države zdravljenje v brezplačnih ambulatorijih. Ti naj bodo namenjeni res samo revežem.

G. dr. Steinfelzer (Celje) je predlagal, naj višje sodišče regulira pristojbine sodnih izvedencev-zdravnikov in sicer v tem smislu, da se prejšnje postavke 20kratno povišajo.

G. dr. Hudelist, Brežice, je predlagal, da država plača vaskokratno vporabo rokavice, ki je zdravnik rabi pri obdukciji mrtličev.

Vsi ti predlogi so bili soglasno sprejeti in se bodo tozadevne resolucije odposlale na pristojna mesta. G. dr. Tavčar je na to obširneje razpravljal o vprašanju bolniških blagajn in blagajniških zdravnikov ter stavil razne konkretne predloge, ki jih je občni zbor soglasno sprejel.

Vihar ogorčenja je izzvalo poročilo dr. Bergmana, da izigrava bolniška ljubljanska pri nas nekega mladega neizkušenega zdravnika proti starejšemu velezaslužnemu zdravniku. Medtem ko so narodno najvažnejša mesta na severni meji zasedena po zagrizenih Nemcih, se pošilja mladega zdravnika v kraj, kjer je mesto le za enega zdravnika in kjer je že en zdravnik nastavljen.

Soglasno se je sklenilo storiti vse korake in spraviti po potrebi stvar s polnimi imeni v javnost, če se zadeva ugodno ne reši.

Ob pol enajstih je predsednik gosp. dr. Jančič zaključil občni zbor, ki je bil lepa, stvarna in dostojna manifestacija solidarnosti zdravnikov bivšega štajerskega ozemlja.

-o-

»Vers la santé«. (Revue mensuelle na očesno ali nosno sluznico naenkrat — Ligue des Societes de la Croix-Rouge). Prejeli smo januarsko številko tretjega letnika mednarodnega zdravstvenega glasila Ligue des Societes de la Croix-Rouge, ki izhaja vsak mesec v

francoskem, angleškem in španskem jeziku. V januarski številki podaja Georges Milsom zgodovino Rdečega križa. Razprava je precej obsežna in vsebuje mnogo interesantnih podatkov o organizaciji mednarodne zdravstvene službe. O priliki bomo objavili kratek izvleček iz te razprave. Profesor Leon Bernard piše o kulturi otrok (la puericulture, la culture de l'enfant), novi panogi socialne medicine, ki jo živahno propagirajo zlasti v Franciji. Ta znanost ima namen proučevati otroško zdravje in zabranjevati umrljivost otrok s primernimi socialno-higijeničnimi in evgeničnimi merami. Na to sledi poročilo o drugi seji generalnega sveta Lige društev Rdečega križa, mednarodni program proti veneričnim boleznim, apel Rdečega križa: »Pripravljajmo mir!«, referati o higijeničnih reformah in pokretilih v raznih evropskih in ameriških državah in društvena poročila.

Bulletin de la Ligue des Societes de la Croix Rouge, decembre 1921. Decembarska številka prinaša obširno kroniko o delovanju Rdečega križa skoraj v vseh večjih državah Evrope in Amerike. V »Splošni kroniki« (Cronique generale) piše M. W. Martin o mednarodni konferenci za delo pri Rdečem križu. Na to sledi obširna medicinska kronika, poročila o protituberkuloznem boju in več krajših člankov.

Mariborske vesti.

Maribor, 18. februarja 1922.

m Seja načelstva kraj. org. JDS se vrši v ponedeljek dne 20. t. m. v Narodnem domu ob 18. uri. Radi izredne važnosti dnevnega reda prosimo točne udeležbe vseh odbornikov.

m Himen. Jutri v nedeljo ob pol-dvanajstih se poročita v tukajšnji stolnici gdca Mimi Pavalec, hčerka veleposelnika ter g. Anton Šuman, orožniški stražmešter. Kot priči bosta fungirala za nevesto g. Alojz Čuček, kazniški kontrolor, za ženina pa njegov brat g. Fran Šuman poštni oficijal. — Mlademu paru želimo obilo sreče.

m Na naslov artilerijske šole. Izvedli smo, da so se nekemu podnaledniku, ki je bil naročnik našega lista in ga je še v januarju redno prejemal, v zadnjem času konfiscirale vse številke »Tabora«, tako da je sedaj moral odpo-vedati naročnino. Po naši logiki ta konfiskacija ne priča ravno o bistrotnosti onih, ki so jo odredili. Vsak podčastnik lahko čita naš list v kavarni ali si ga kupi na ulici. Torej je prepoved popolnoma iluzorna, ali z drugimi besedami: smešna. Mi mislimo, da bi si gg. lahko prihranili to smešnost napram listu ki mora takointako požre- ti marsikatero sicer potrebno kritiko, samo da služi utrditvi državotvorne misli v smeri popolnega narodnega jedinstva. Sapientia sat!

m Neprijetna družba. Človek ne gre v gostilno vedno le radi vina, ampak bolj radi družbe, da se tam mirno in udobno pogovori o tem in onem. Radi tega ni prijetno, če te kdo, ki ga ne poznaš in ne sedi z njim pri isti mizi, naenkrat brez povoda prične na ta ali oni način izzivati, ne da bi mu dal za to kak le najmanjši povod. Tako se zgodi rado človeku v gostilni Wigetz, kamor pridejo od časa do časa elementi, ki te kar naenkrat nahrulijo in takorekoč kar iz trte izvijejo prepir. Karakteristično pa je pri tem, da se postavi gostilničarka na njihovo stran, seveda, ker so ti elementi nemčurji, kakor ona. — Gost.

m »Verem zur Unterstützung dürftiger Schüler der Volksschulen in Marburg« je pokrajinska uprava v Ljubljani razpustila, ker ni imel več dovolj članov

m Vsako novo knjigo kupi takoj po izidu »Ljudska knjižnica« v Narodnem domu (I. nadstr.), tako da dobi vsakdo, tudi največji inteligent, v knjižnici vedno dovolj primernega čtiva. Temu odgovorjajoče se je zadnji čas tudi dvignilo število izposojevalcev, ker se izposojujejo knjige le proti prav neznanim odškodninam. — Knjižnica kupuje ob uradnih urah tudi stare leposlovne knjige, jugoslovanske in tudi nemške po najvišjih cenah.

m Kako delajo naši mesarji. Te dni se je policijsko ugotovilo, da je nek mariborski mesar prodal neki stranki med 37 kg. mesa 19 kg. kosti, torej nad 50 procentov, dočim bi jih po zakonu smel komaj 20 procentov. Radovedni smo, kakšno kazen bo prejel ta mesar za tako nečuvno početje.

m Z ozirom na poročilo v »Taboru« z dne 17. t. m. pod »Stavbeno gibanje« nam naznanja g. Ljudevit Vlahovič, da je ta vest izmišljena ter ni niti najmanje resnice na tem, da bi bil svojo gostilno prodal, kakor se je to napačno poročalo tvrdki Greinitz v Gradcu.

m Občni zbor Jugoslovanske Matice se vrši v ponedeljek dne 20. t. m. ob 20. uri v mali dvorani Narodnega doma. Dnevni red: Nagovor g. predsednika, poročilo tajnice, poročilo blagajnika, volitev novega odbora, volitev delegatov za pokrajinsko zborovanje, ki se vrši letos 19. marca v Mariboru in slučajnosti. V interesu dobre stvari, ki jo zastopa Jugoslovanska Matica, vabimo vse člane brez razlike pripadnosti strank, stanu in spola k obilni udeležbi.

m Častniki mariborske garnizije prirede dne 22. t. m. ob 21. uri v Götzovi dvorani svečan ples v proslavo zaro-roke Nj. Vel. kralja Aleksandra I. Vstop prost, dovoljen pa samo z vabilom. Kdor ni prejel vabila naj se obrne na adjutanturo 45 pešpolka v Meljski vojašnici, telefon št. 106.

m Društvo Jugosl. akad. v Mariboru, je od čistega dobička akademskega plesa razpisalo enkratne podpore, da olajša svojim članom vsaj deloma težki položaj, v katerem se sedaj nahaja dijaštvo, ki je do danes brez vsake podpore, ki se nam vedno samo obljublja. — Temu primerno je bilo tudi vloženih 28 prošenj in se je razdelilo 14.800 K. V prvi vrsti smo se pri razdeljevanju ozirali na člane, ki študirajo v inozemstvu, ki so v še večji meri navezani na razne obljubljene centralne podpore. Cenjenemu občinstvu se priporočamo, da nas tudi v naprej v enaki meri podpira, in nam s tem omogoči nadaljevanje študija.

m Ribarsko okrajno društvo štajerska dravska dolina v Mariboru naznanja ponovno svojim rednim članom, da se vrši v četrtek, dne 23. t. m. ob 19. uri in pol v Halbwidlovi restavraciji »Stara pivarna«, mesečno zborovanje, pri katerem se bodo oddali postvrni potoki, v prvi vrsti tistim članom, ki so se do 15. t. m. zglasili pri društvenem blagajni.

m Pri podiranju starega dravskega mostu se je našel med tramovi lepak, ki vabi na maskerado mariborskih gledaliških igralcev na pustni torki dne 28. februarja t. l. v Götzovi dvorani. — Kako je lepak tja došel, danes še ne vemo. Na vsak način je to zelo sumljivo. Kakor vse kaže, se bo o tej stvari razvila živahna debata na maskeradi sami.

m Dobrodelen pustni plesni večer priredi dne 28. febr. ob 19. uri prostovoljno gasilno društvo v Studencih v prostorih gostilne g. Franja Trofenika v Studencih na Aleksandrovi cesti št. 25. Poleg plesa se vrši tudi srečolov. Vstopnina 3 Din. Ker je čisti dobiček namenjen za nabavo gasilnega orodja, se prosi za obilen obisk.

m Predpustno zabavo s petjem priredi pevski odsek pekov v Götzovi dvorani prihodnje soboto, dne 25. febr. Po predpripravih sodeč ne bo to samo plesna veselice, temveč bo nudil znani pekovski pevski zbor prav lep spored; med drugim se bo proizvajal prvič »Veseli pastir« valček od V. Parme. — Velikansko privlačnost bo spet imel veliki srčni srečolov, ta originalna specialiteta te priredilove. Vstopnina le 7 Din. Podrobnosti na lepakih.

m Prihodnje predavanje Ljudske univerze se vrši v soboto, dne 18. februarja ob pol 20. uri zvečer v kazinski dvorani. Predaval bo vseučiliščni docent dr. Kovačič o predpogoju za rešitev socialnega vprašanja. To vprašanje utegne biti z ozirom na razmere v našem javnem življenju eno najbolj zanimivih.

m Velika kavarna. Ob 17. uri popoldne čajanka s koncertom v »Klub-baru«.

m Podravska podružnica „Prosvete“ ima v četrtek dne 23. t. m., ob 20. uri svoj občni zbor z običajnim dnevnim redom in sicer v kmečki sobi Narodnega doma. To je po vojni prvi občni zbor „Prosvete“, katero bodo zopet prevzeli napredni akademiki, da nadaljujejo ljudsko-prosvetno delo v Mariborski okolici ter v drugih obmejnih krajih. Ob enem s tem občnim zborom se vrši prijateljski sestanek akademikov in starejšin ter sploh napredne inteligence, da navežemo potrebne medsebojne prijateljske stike. Pozivljamo torej akademike in napredno inteligenco, da se tega sestanka polnoštevilno udeležijo.

m Nadvlada žensk v Mariboru. — Včeraj zvečer so zavladale po Mariboru ženske. Navadno so dali policiji pijanci mnogo posla, včeraj pa so to ulogo prevzele ženske. Policija jih je zaprla kar šest. Posebno ena je bila silno glasna. V gostilni Nendl so jo postavili na cesto, kjer je dalje razsajala. Ko jo je prišla policija, je v svoji pijanosti kričala in klicala na pomoč, kakor da bi jo živo darila. Dobila je seveda primaren rok za promišljevanje v policijskem zaporu, nakar se bo preselila v sodnijske zapore, ker pride pod obtožbo radi navajanja na upor.

m Trgovalci, pozor! Mariborska Sokolska župa išče mesto pridnemu, izvežbanemu in zanesljivemu trgovskemu pomočniku špecerijske stroke. G. trgovci, ki imajo tako mesto na razpolago prosimo, da nam javijo svoj naslov.

Prekmurje.

Beltinci. Pripravljalni odbor za zgradbo železnice Murska Sobota — Dolnja Lendava je na svoji prvi seji dne 12. tm. sklenil, da priredi dne 19. februarja v Beltincih veselico; čisti dobček je namenjen za povspesevanje zgradbe omenjene železniške proge.

Himen. Dne 13. februarja se je poročil v križovski cerkvi na Murkem polju g. Anton Klemenčič, trgovec v Beltincih z gospodično Marico Belec iz Grlave pri Ljutomeru. Obilo sreče!

Napad. Pred par dnevi je prišel v Beltince trgovec z žitom Fr. Jambrovič iz Dolnje Lendave. Ustavil se je v gostilni Huber. V gostilni sta se nahajala med drugimi nek Miha Jerič in Martin Blažič. Krog polnoči je naročil Jambrovič svojemu hlapcu, naj zapreže ter tudi sam odšel na dvorišče. Kmalu nato je prišel za njima Miha Jerič ter začel brez vsakega povoda s hlapcem prepir ter ga udaril s pestjo v obraz, tako silno, da je hlapec padel. Trgovec Jambrovič je začel Jeriča miriti, češ, naj ne dela njegovemu hlapcu brez povoda nasilja, Jerič pa je sunil trgovca v prsa, skočil k vozu, odpel branovlek ter hotel Jambroviča z njim napasti. Jambrovič je skušal pobegniti iz dvorišča, toda prednja vrata so bila zaklenjena, k drugim vratom pa se je postavil Jerič ter mu s kolom v roki zastavil pot. Videč, da se napadalcu ne more izogniti, je Jambrovič potegnil samokres ter opozoril Jeriča, naj se mu ne približa. Jerič ni maral za opomin ter ga je skušal z nova napasti. V silobranu je oddal Jambroviču tri strele ter ranil Jeriča na komolcu in na levi nogi nad kolenom. Se-le nato se je Jambroviču posrečilo pobegniti pred napadalcem. Podal se je takoj k orožništvu ter celo zadevo prijavil. Ker je imel Jambrovič pri sebi večjo vsoto denarja, se sami, da ga je hotel Jerič oropati.

Beltinci. Tukajšnji kaplan g. Lejko, eden izmed redkih nacionalno čutečih duhovnikov v Prekmurju, je bil na odredbo madžarskega škofa premeščen iz Beltincev v Turnišče, provizor je pa postal madžaron Deli. To je očitna krivica, ki vzbuja med narodno-zavednimi župljani ogorčenje. Kdaj se bo že uredilo prekmursko cerkveno vprašanje? Ali bo Jugoslavija še dolgo trpela, da madžarski škof ali njegov eksponent komandira na naši osvobojeni zemlji? — Beltinski župljani.

Ne pozabite naročnino!

Narodno gledališče.

Repertoar:

Sobota 18.: „Parižanka“. Ab. B.
Nedelja 19.: Ob 14 in pol: „Kjer ljubezen, tam Bog“, „Volkašin“, ljudska predstava. — Ob 19 in pol: „Mam'zelle Nitouche“. Izven ab.
Torek 21.: „Raskolnikov“. Abon. A. Proslava Dostojevskega.
Sreda 22.: „Dediči velikega časa“. Abon. C.
Četrtek 23.: „Parižanka“. Ab. B.
Sobota 25.: „Sovražnik ljudstva“. Ab. A.
Nedelja 26.: Ob 14 in pol: „Kjer ljubezen, tam Bog“, „Volkašin“. Ljudska. — Ob 19 in pol: „Ptičar“. Izven.
Torek 28.: „Cigan baron“. Ab. B. Premijera.

Iz gledališke pisarne. Opozarjamo p. t. občinstvo, da začenjajo popoldanske predstave ob 14. in pol (pol 3. uri).

Dramatična šola. Pouk dramatične šole se vrši v torek, dne 21. februarja ob pol 20. uri.

Kultura in umetnost

x Rešitev vprašanje gledališkega vodstva. Kakor nas obvešča g. A. Ivanović-Meeger, ki se je kot delegat mariborskega pododbora Udruženja gledaliških igralcev SHS vdeležil intervencije tega udruženja v korist gledaliških subvencij pri merodajnih krogih v Beogradu, je bil koncem januarja t. l. g. dr. Skaberne, oddelni načelnik za uk in bogočastje pokrajinske uprave za Slovenijo v Ljubljani pri posredovalnem ministru v Beogradu ter se je ob tej prijliki skleilo rešiti vprašanje vodstva mariborskega gledališča na tale način: Ker ima g. Valo Bratina pravomočno pogodbo z mestno občino do konca tekoče sezone, katero je potrdila tudi deželna uprava, bo on tu di naprej umetniško vodil gledališče, kot pomočnik administrativnega upravitelja pa bo od deželne vlade imenovan nek mariborski profesor. To bo najbrže gospod profesor Strmšek, ki je bil edini v trojnem predlogu deželne vlade št. 4529. ex 1921. leta.

Sokolstvo.

o Občni zbor Mariborske Sokolske župe se vrši dne 5. marca 1922. ob 9. uri v restavracijskih prostorih mariborskega Narodnega doma z običajnim sporedom. Po novih pravilih odpošlje k temu zboru vsako društvo za vsakih 100 članov enega, društva za manj kot 100 člani pa istotako enega delegata.

Sport.

S.S.K. Maribor ima v petek, dne 17. t. m. odborovo sejo, katere naj se vsi odborniki zanesljivo udeležijo. Seja se vrši ob 20. uri v klubovi sobi Grajske kleti.

Evropsko prvenstvo v drsanju so si izvojevali v Davoru (Švica) Dunajčani Böckl ter v parih Berger in Engelmänn. V hitrostni tekmi je zmagal Norvežan Larsen na 500 in 5000 m.

Dunajska prv. nogom. tabela izkazuje sledeče stanje: Sportklub 18, Hakoah 16, Rapid 15, Hertha 13 in Amateuri 12 točk.

Sport. Izšla je tretja številka s sledečo vsebino: Zimsko-sportne tekme. — Sankaške tekme v Bohinju. — Dr. D.: Sport in zdravje. — Dr. Demetri-Bleiweis-Trsteniški: O nemški visoki šoli za telesne vaje (dalje). — Delovanje S.K. Ilirije v letu 1921. — Glavna skupščina J.N.P. — Sportne vesti. — Službene objave.

Gospodarstvo.

Borza 17. februarja.

Curih, devize: Berlin 255, Newyork 5.13, London 22.32, Pariz 44.47, Milan 24.87, Praga 9.76, Budimpešta 0.79, Zagreb 1.65, Varšava 0.15, Dunaj 0.13, avstrijske zigosane krome 0.08.
Zagreb, devize: Berlin 154.50—155, Bukarešta 244—248, Milan 1485—1500, London 1346—1346.75, Newyork ček 000, kabel 000, Pariz 2665—2680, Praga 583—588, Švica 6015, Dunaj 4.75—5.10, Budimpešta 47.50—48.50; valute: dolarji 303.00—304, rublji 23—26, leji 238, zapoleondorji 1160—1180, marke 150—153, franki, liro 0000, turske zlate lire 1200, madžarske krome 00, avstrijske krome 5.20, Banka za Primorje —.

g Mariborski trg. Sejmsko poročilo ob 14. feb.: Prignalo se je: 7 bikov,

180 volov, 250 krav, 5 telet in 4 konj. Skupaj 446 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile za 1 kg žive teže sledeče: Debeli voli 26 do 32 K, poldebili voli 18 do 25 K, plemenski voli 25 K, bikji za klanje 18-50 do 25 K, klavne krave debele 20 do 25 K, plemenske krave 18 do 20 K, molzne krave 18 do —20 K, breje krave 18 do 20 K, mlada živina 15 do 23 K, teleta — do — K, krave za klobase 1 kg žive teže od 13 do 16 K. **Mesne cene:** Volovsko meso I. vrste 1 kg 46 do 48 K, II. vrste — do 42 K; meso od bikov, krav, telic 36 K; telečje meso I. vrste 36 K, brez kosti — K, II. vrste 32 K; svinjsko meso sveže 58—75 K.

g Centralna banka d. d. Zagreb. — Dne 11. t. m. se je vršil v prostorih banke v Zagrebu izvanredni občni zbor, pri katerem se je izvolil novi upravni svet. Izvolili so se: Predsednik: S. D. Alexander, predsednik zveze industrijalcev, Zagreb in podpredsednik: dr. Stanko Švrljuga, gen. rav. hrv. esk. banke, Zagreb. dr. Rudolf Blis, Zagreb. Nadalje upravni svetniki: dr. Berhard Löwinger, industr., Zagreb, dr. Ferdo Kolabar, odv., Varaždin; Milan Bošnjak, Dragutin Heumer, Gjuro Gavrilović, industr., Oto Vinski, ravnatelj hrv. esk. banke, Zagreb, Fr. Prevedan, veletržec, Zagreb, Zdenko baron Turkovič, Zagreb, Viktor Frank, veletržec, Osijek, inž. Amadeo Carneletti, Zagreb, Anton Rogina, trgovec, Zagreb. Razven tega se je pooblastil upravni svet, da se zviša akcijski kapital od 100,000.000 na 200 milijonov kron.

Kino.

Mestni kino. »Živ mrtev«, drama v štirih činih in predigro z A. Neuss v glavni vlogi, se predvaja v soboto, nedeljo in ponedeljek.

I. Mariborski Bioskop. »Cirkus King« je radi prevelikega snega in ustavljenega prometa zastal v Šibeniku ter se bo de I. epoha tega filma predvajala šele v petek, dne 24. t. m. Za te dni, to je za danes, nedeljo in ponedeljek se bo predvajal »Največji zločinec«, krasna, silno napeta detektivska drama Siurta Webbsa. V torek pa začne kolosalno senzacijonelna drama v 6. činih »Temna ulica New-York« ma v 6. činih »Temna ulica New Yorka«, film, ki je bil v Zagrebu 14 dni igran pri popolnoma razprodanih predstavah.

Ljudska knjižnica

Narodni dom, I. nadstr.

posluje ob nedeljah od 1/2 10.—1/2 11. ure in ob četrkih od 1/2 19.—1/2 20. ure

Mladinski oddelek ob sobotah od 18. do 19. ure.

ŠAH.

Partija št. 37.

Igrana 8. 9. 1921 v „Bremer Schachgesellschaft“ na klubovem turnirju.

Igra damskega kmeta.

Beli: C. Carls Crni: Dr. O. Antze,

1. d2—d4	Sg8—f6
2. Sg1—f3	e7—e6
3. Lc1—g5	b7—b6
4. e2—e4	h7—h6
5. Lg5xf6	Dd8xf6
6. Lf1—d3	Lc8—b7
7. 0—0	d7—d6
8. Sb1—d2	Sb8—d7
9. c2—c3	g7—g5
10. Dd1—a4!	

(Grozil 11. Lb5)

11. Ta1—d1	a7—a6
12. Kg1—h1	Lf8—g7
13. Tf1—e1	Df6—e7
14. Sd2—b1	0—0
15. Ld3—b1	c7—c5
16. c3xb4	c5xd4
	Tf8—e8

(Odpred kralju pot, ker ie orozilo Dc2)

17. Da4—b3	Ta8—c8
18. Sf1—e3	De7—d8
19. Se3—c4?	Dd8—c7
20. Sc4—e3	Sd7—f6
21. Sf3—d2	Sf6—b5
22. Sd2—f1	b6—b5
23. Sf1—g3	Sh5—f4
24. Sg3 e2	Sf4xe2
25. Te1xe2	De7—b6
26. Db3—d3	b5—b4!
27. e4—e5	d6xe5
28. d4xe5	Te8—d8
29. Dd3—h7+	Kgh—f8
30. Td1—e1	Db6—b5
31. h2—h3	

(Beli meni, da je s tem preprečil DXe2)

32. Te1xe2	Db5xe2!!
33. Se3—f1	Tc8—c1+

(Kh2 Lxe5+ 34. f4 Lxf4+ 35. g3 Th1 mat.)

34. Kg1—h2	Tc1xf1+
	Td8—d2!!

(To prekrasno potezo je črni moral preračunati pri 31. potezi. Na 35. Tx d2 odloči Lxe5+)

35. Lb1—e4	Td2xe2
36. Le4xb7	Lg7xe5+
37. g2—g3	Tf1xf2+
38. Kh2—g1	Le5—d4!
39. Dh7xb6+	Kf8—e7
40. Dh6xg5+	Ke7—d7

Beli se uda, ker je napr. m raznim odskokom stolpa f2 brez pomoči. Brilliantna partija, ki bi zaslužila lepoto nagrado. (Glosiral J. Metger v listu „Hannoverscher Kurier.“)

Partija št. 38. Championturnir Petrograd 1914.

Spanska partija.

Beli: Aljehin. Crni: Duras.

1. e2—e4	e7—e5
2. Sg1—f3	Sb8—c6
3. Lf1—b5	a7—a6
4. Lb5—a4	Sg8—f6
5. Dd1—e2	b7 b5
6. La4—b3	Lf8—c5
7. a2—a4!	Ta8—b8
8. a4xb5	a6xb5
9. d2—d3	d7—d6
10. Lc1—e3	Lc8—g4
11. h2—h3	Lg4—h5
12. Sb1—d2	0—0
13. 0—0	Sc6—d4?
14. Le3xd4	Lh5xf3
15. Sd2xf3	e5xd4
16. e4—e5	Dd8—e7
17. Tf1—e1	Tb8—e8
18. De2—d2!	d6xe5
19. Te1xe5	De7—d6
20. Dd2—g5	Te8xe5
21. Sf3xe5	Dd6—b6
22. g2—g4!	Lc5—d6
23. Se5xf7!	Tf8xf7
24. Dg5—f5	g7—g6
25. Df5—e6	Kg8—g7
26. De6xf7+	Kg7—h6
27. Lb3—e6	črni se uda.

Mednarodni mojsterski turnir v Zagrebu. Savez skuša omogočiti turnir, ki bi se vršil marca ali aprila v Zagrebu. Udeležili bi si mojstri dr. Vidmar, dr. Tartakower, Reti, Grünfeld in eventuelno še Spielmann in Kostić. Stroški so proračunani na 50.000 K.

Iz šahovskega sveta. „Deutscher Schachbund“ priredi svoj letošnji kongres v kopališču Oeynhausenu; na programu je mojsterski turnir, 2 glavna turnirja, postranski in problemski turnir. — Meseca marca se vrši monsternatch Berlin—Dunaj.

Celjski šahovski klub je na občnem zboru 8. t. m. izvolil sledeči odbor: predsednik dr. Brunčič, podpredsednik mag. pharm. Arko, tajnik prof. Vagaja, blagajnik prof. Brodar, odbornik kap. Božič, preglednika upravnik Ninkovič in mag. pharm. Posavec.

Nova šahovska rubrika začne z današnjim dnevom izhajati v „Marburger Zeitung“ v vsaki nedeljski številki. Tako postane Maribor edino mesto v Jugoslaviji z 2 šah. rubrikama.

Opozarjamo na

PUSTNI PLES

Sokola v Studencih dne 28. februarja v Sokolskem domu.

GOSPODARICA SVETA.

Avanturističen roman. Spisal: Karl Figdor. Prevel: R. R.

(Dalje.) (14)

»Prosim vas pogovno: bodite mirna!« Sodnikov glas je postal raskav. »Nisva še končala. Kar hočemo vedeti od vas je sledeče: Vaš oče je, kakor smo izvedeli že iz njegovega dnevnika, izročil originalni tekst dokumentov nekemu neznanemu agentu; in vi ste sedaj osumljena, da ste hotela v službi tega agenta spraviti čez mejo njihov prevod.« Njegov glas se je dvignil. »Kdo je ta mož, katerega orodje je bil najprej vaš oče in ste sedaj še vi? Nimamo ga še, toda imeli ga bomo prej ali slej gotovo. Na vas leži sedaj, da nam delo olajšate in okrajšate. Povajite nam ime tega agenta! Obvezujem se, da vam za to izprosim na najvišjem mestu pomiloščanje!«

Po moji glavi so se podile misli, kakor blazine ena za drugo. Polasčati se me je pričelo strašno spoznanje. Vse se je zvrtele pred menoj.

»Zakaj gre v teh dokumentih?« sem prosila sodnika, komaj šepetajoče. Sodnik me je pogledal z dolgim preizkušajočim pogledom.

»Ali res ne veste, da je to dokument tajne pogodbe s Kitajsko, je rekel počasi. «Vi vendar govorite kitajsko?«

V tem trenutku mi je bilo vse jasno. Kako naj bi še dvomila. On, katerega sem ljubila, on je bil torej tisti mož, ki je upropastil mojega očeta!

Uničil je sedaj tudi mene. Sodnik je najbrže opazil, kaj se godi z menoj. Stopil je k meni ter mi položil roko na ramo.

»Priznajte. Povajite njegovo ime. Ni vreden, da ga branite!«

Ze sem odprla usta, da izdam ime svojega ljubljence. Tu pa, v poslednjem momentu mi je nekaj zadržalo glas v grlu.

Ne... nisem ga mogla izdati. Bila sem njegova žena pred Bogom. Ljubila sem ga.

»Govorite, no, govorite vendar, je silil sodnik z vedno ostrejšim glasom.

»Jaz... ga ne izdam!« sem vzkljnila še z zadnjo močjo ter padla v nezavest.

Tudi pri razpravi sem ostala trdna. Bila sem obsojena na tri leta ječe.

O strašnih dneh, ki so sledili nato, vam nočem praviti. Mnogokrat sem mislila, da umrem od obupa.

Vse one strašne dni in noči, ki so mi potekale brez spanja, sem si v samotni belili glavo s premišljevanjem, kaj bo z menoj. Ali ne bi bila moja dolžnost, da izdam sodišču človeka, ki je upropastil mojega očeta, pospešil smrt moje matere? Toda vse v meni se je upiralo temu. Moj ljubljence vendar ni sam hotel, da se oče ustreli!

Naslednjega dne pa se mi je zopet zazdelo, da je Murphy kriv očetovega propada in da sem tudi sama njegova skrivka, če nad njim ne osvetim ubogega očeta. Konecno sem prišla v tem premišljevanju tako daleč, da sem zaprosila naj me peljejo pred preiskovalnega sodnika, da mu izdam svojo skrivnost. Ko pa sem stala pred njim, me je zopet zadržala neznan sila, kakor prvič, glas v grlu. Mnogokrat me je obup privedel tako daleč, da sem si hotela ob jejniškem zidu razkriti glavo. Od te namere me je odvračalo samo eno. To je mogoče tudi bil edini vzrok, da sem ostala živa:

Nekega dne mi je namreč postalo jasno, da nisim pod srcem njegovega otroka.

Ko je prišla usodna ura, so me odvedli v bolnišniški oddelk jejnišnice. Najinega sina sem videla samo za trenutek. Bila sem preslabla, da bi ga hranila, zato so mi ga odvzeli. Nekaj tednov za tem, malo predno sem zapustila ječo, sem prejela vest, da je otrok, slaboten, kakor je bil vedno, umrl.

15

Čez leto dni — kajti bila sem pomiloščena — so se zopet odprla vrata ječe in bila sem svobodna. Predno so me izpustili sem morala še k preiskovalnemu sodniku, ki mi je izročil nekaj denarja ter nekaj očetovih listin, katere je bilo sodišče v moji odsotnosti zaplenilo, med njimi se je nahajal tudi očetov dnevnik, katerega sem bila doslej zaman iskala.

Trudna in upognjena, brez vsakega občutka veselja nad zopet pridobljeno svobodo, sem zopet stopila na cesto. Sijalo je solnce. Na drevesih so žvrgoleli ptički. Počasi sem šla dalje.

Kam naj se obrnem? Po tem letu, ki sem ga preživela v ječi, nisem imela več lastnega doma. Svoboden zrak, katerega sem se bila že odvadila, mi je ubil še poslednjo moč. Zvrtele so se mi v glavi. V zadnjem trenutku zavesti sem zapazila pred seboj kiop ter se zgrudila nanjo.

Bog ve, koliko časa sem sedela tako, skoraj brez zavesti. V divjem plesu so se vrtili krog mene spomini na vse strašne dogodke zadnjega časa. Vzbudili pa so se mi tudi spomini na dneve pred katastrofo, spomini na one prelepe ure, ko mi je bil on, moj najdražji, vse na svetu. Naenkrat so se moje misli zopet pomirile in v moji notranjosti se je zjasnilo. Kako naj bi še dvomila, kam naj se napotim, h komu naj grem! K njemu! je zahtevala vsa moja duša. On sam naj mi pove resnico, on sam naj mi pove, kako se je vse to zgodilo, kakšna sovražna usoda se je poigrala z menoj in z njim — saj drugače si vendar nisem mogla predstavljati, kakor da je tudi on sam postal le igračka nesrečne usode.

Polastil se me je trepetajoč nemir. Mogoče je bil bolan, težko bolan. Sicer bi me bil že davno poizkušal osvoboditi, saj njemu je vendar vse mogoče! Gotovo se imam za pomilostitev zahvaliti le njemu!

Nisem mogla zdržati več. Planila sem kvišku ter se tekla, kakor šla proti njegovi palači. Bilo je zvečer, kakor takrat... Ze od daleč so mi zabliščala nasproti razsvetljena okna. Vse je bilo tako svečano, kakor takrat, ko sem stopila vanjo prvič. Livrirani sluga je stal tudi pred portalom.

»Baron Murphy je doma, kaj ne?« sem vprašala težko sopeč.

»Kaj mu hočete?« pogledal me je od nog do glave. »Gospod baron ima družbo.«

»Pustite me k njemu!« sem ga prosila. »Govoriti moram z njim. Ali me ne poznate več?«

Njegov blaziran obraz je spreletel ironičen nasmeh.

»Moj Bog, kako naj bi si zapomnil vse...«

Takrat me je obšel srd. Sunila sem ga s pestjo na stran ter planila v vežo. Stopnjišče je bilo bogato razsvetljeno. Zbežala sem po njih navzgor in potem na desno. Kako dobro sem se poznala to pot. Nasproti so mi prihajali sluge, jaz pa sem bežala mimo njih tja dalje proti oni sobani, odkoder so prihajali moški glasovi, odkoder so žvenketale čaše.

Nenadoma sem stala sredi razskošno razsvetljene dvorane.

»Jonny!« sem kriknila v strahu in veselju trepetajočega srca. »Jonny!«

Vzkliki, smeh, zvenčanje čaš in vsa zabava, vse je nenadoma ob mojem vzkliku zastalo in vtihiilo. Vse oči so se vzrle vame.

»Aha! Jonny je prišel pod pantofel! Jonny je morganatično poročen! Jonny ima zatajene otroke!« so kričali pijani moški glasovi. »Jonny ne delaj se nedolžnega!«

Sunkoma se je Jonny dvignil. Njegov obraz je izgledal tako kakor vedno. Približal se mi je z lahniimi koraki.

»Sluge imajo ukaz, da ne pustite v palačo nikogar brez prednaznanila. Vdrla ste v tujo hišo, madame. Prosim, kaj želite?«

Ali je bil to Jonnyjev glas? Glasne, da so jih slišali vsi, tuje in ledenomrzle so bile njegove besede. Spreletela me je groza.

»Jonny,« sem zašepetala. »Jonny, ali me res ne poznate več?... Jonny, odpusti mi, čisto zmešana sem, taka bi ne smela priti sem... Nisem vedela, da imaš

družbo. Pred temi tujimi ljudmi ne bi smela govoriti Jonny, toda — sedaj sva sama...!«

Stala sva ob strani, poleg vrat proč od družbe, ki je bila med tem prišla zopet na svoj dnevni red.

»Jonny, eno celo dolgo leto so postopali z menoj kakor z zločinko, zaprto so me imeli v ječi! Da rešim tebe, sem prevzela kazen nase. Hoteli so, da jim izdam tvoje ime, toda jaz jim ga nisem izdala. Jonny, nočem tvoje zahvale, vedeti hočem le, če je res, kar pravijo sodniki. Ali si res ti zakrivil smrt mojega očeta? Vedeti moram, Jonny, radi najine ljubezni moram vedeti!«

Le s težavo sem se držala pokonci, da se nisem od obupnega strahu zgrudila pred njim na tla.

Tedaj... tedaj se je zgodilo najstrašnejše. Čisto tuj je bil ta glas, ki sem ga čula, glas, ki je prihajal od nekod, da sama nisem vedela od koga. Minute so pretekle, predno sem se zavedla, da je bil res Jonnyjev ta mrzel, kakor meč oster glas.

»Kaj hočete pravzaprav od mene?« je rekel ta glas. »Saj vendar še ni Pust. Vi me najbrže zamenjate. Jaz ne spadam med vaše oboževalce. Ne počenjajte neumnosti! Odstranite se prostovoljno sicer... Bo mi jako žal, toda moral bom poklicati slugo ter jim ukazati, da vas postavijo pred vrata!«

Iz mojih prs se je izvil strašen, obupen krik. Kakor bi trenil je bilo v sobani zopet vse tiho.

(Dalje prihodnjic.)

Glavni urednik: Radivoj Rebar.

Odgovorni urednik: Rudolf Ozim.

Mala oznanila.

Lokalne akviziterje za Maribor, Celje in Ptuj (ozir. tudi z okolico) sprejme pod dobrimi pogoji. Generalno zastopstvo franc. zavarovalnice L'Union, Mlinska ul. 30. 252

V nedeljo koncert, Frankopanova ul. 25. Gostilna Mir in Zelenko. 253

Pozor Primorci! Lepa hiša za pekarno, med čarno, kavarno in slinco, na prometnem kraju vogal od 3 ulice, se proda po ugodni ceni. Tudi kincpladalište. Vprašati: Studenci-Maribor, Slomska ul. 5, Sekovič. 241

Steklenice (buteljke) vinske in šampanjske kupuje vsako tudi namanišo množico Gjurc Valjak, Grajska klet, Maribor. 152 75

Učenca ali učenko iz boljše hiše sprejme takoj Ateleja za slikarstvo V. Vlašič, Gosposka ulica 23. 235 3-3

Proda se zelo lep pes, čiste volčje pasme in je za čuva za javčen. Naslov v slaščičarni Koser, Slovenska ul. 2. 254

Proda se več hiš, posestva in veliki stavbni prostor za tovarno primeren, tik koroskega kolodvora. Vnraša se: Obrežna cesta 9, Studenci. 256

Žepne ure, precizijske in stenske popravljive najsolidnejše izdelka H. Bezjak, Maribor, Gosposka ulica 13. 64

Postrežnica išče mesto. Askerčeva ul. 3, na dvorišču. 249

Stancovanje z dvema sobama in kuhinjo se zamenja za stancovanje z 5 sobami. Na lov v upravi „Tabora“. 245 2-2

Proda se nov ženski plašč se proda. Ob železnici št. 8, pri tiliže. 243 2-2

Pleteršnikov besednjak kupim. Naslov pove urava „Tabora“ 226-3

Glasovir se proda. Cena 14 tisoč kron. Naslov v upravi. 247

Platični natakari že več let govori jezik, gostom prijazen, letna spricevala, soliden, želi spremeniti službo. Restavracija ali kavarna, obojega zmožen, vseeno, kamor je, takoj ali pozneje. Ponudbe na upravo lista pod „Platični natakari“. 234 2-2

Velika zaloga pohištv Če se hočeš poročiti in pohištvo si kupiti lekZelenkijpoprej v Solsko ulico poglej! Tamkaj spalnice nestete, odnajboljše kvalitete tam so klubske garniture znane preko Drave, Mure, tamkaj so jedilne sobe, tam preproge in podobe in še vse, kar kdo želi, 1804 pri Zelenku se dobi.

Ernest Zelenka tapetar in sodno zapri-seženi strokovnjak Maribor, Solska u. 5

Platični natakari

že več let govori jezik, gostom prijazen, letna spricevala, soliden, želi spremeniti službo. Restavracija ali kavarna, obojega zmožen, vseeno, kamor je, takoj ali pozneje. Ponudbe na upravo lista pod „Platični natakari“. 234 2-2

POTNIKE ali ZASTOPNIKE

iše velika tovarna likera, ruma, konjaka in ostalih spirituoza. Ponudbe z obvestilom, v katerem kraju pozna reflektant največ mušterij, poslati na naslov: Poštanski prctinac 41, Zagreb, glavna pošta. 236 10-4

Velika zaloga pohištva!

Če se hočeš poročiti in pohištvo si kupiti lekZelenkijpoprej v Solsko ulico poglej! Tamkaj spalnice nestete, odnajboljše kvalitete tam so klubske garniture znane preko Drave, Mure, tamkaj so jedilne sobe, tam preproge in podobe in še vse, kar kdo želi, 1804 pri Zelenku se dobi.

Ernest Zelenka tapetar in sodno zapri-seženi strokovnjak Maribor, Solska u. 5

Obrtna banka

podružnica v Ljutomeru

Nakup in prodaja deviz in valut po najugodnejšem dnevnem tečaju. Obrestovanje vlog po 4% Borzna naročila. Predumi in krediti vsake vrste; eskompt in inkaso menic. Nakazila v tu- in inozemstvo. Depôt i. t. d.

Uradni prostori v hiši gospoda FRICA ZEMLJICA.

RAČUN ČEK. URADA v LJUBLJANI št. 12.726. INTER. TEL. št. 2.

Po španski bolezn spijte vsak dan čašo svežega Götzovega marčnega piva ali pa kupico šentpeterskega vinskega biserja, ako hočete, da kmalu okreivate. Dobite ga v **hotelu Halbwidl „Stara pivarna“** Danes zjutraj in zvečer 251

KONCERT!

LEGITIMACIJE 248 4-1
za
Dunajski sejem
izdaja
„Celeritas“ transportna d. d.
Maribor, Aleksandrova cesta 44-II.

Naznanilo!

Š11 Svojim cenj. odjemalcem vljudno naznanjam, da imam krasno češko in angleško blago za moške in damske obleke, katere izdelujem v lastni delavnici po najmodernejšem kroju in najnižjih cenah. — Za obilen obisk se priporočam

Dominik Fabjančič, krojač za gospode in dame
MARIBOR, Jurčičeva ul. 5, I. nadstr.

Sprejme se takoj:

1 knjigovodja

zmožen slovenske in nemške korespondence ter strojepisja s trgovsko prakso;

2 trgovska pomočnika (ci)

za modno trgovino za gospode. Izvežbani tudi v manufakturni stroki imajo prednost;

1 šivilja (pikrojevalka)

za fino moško perilo, ki zamore voditi samostojno delavnico, končno

2 učenca iz boljše hiše

Reflektira se samo na prvovrstne moči z daljšo prakso pri dobri plači. Ponudbe z navedbo prakse in prepisov spričeval naj se naslovijo na

Jos. Karničnik, Maribor 229

Grajski trg št. 1

Trgovina

na najprometnejšem prostoru v Mariboru se z vsem inventarjem in celo zalogo 242 2-2 proda. Potrebni kapital 450.000 K. Ponudbe se pošljejo na upravo lista pod „Trgovina 500“

Patria 220
Cognac Medicinal
Zagreb
čisti vinski destilat.
Dobiva se povsod!

Pristopajte
k Jugoslovenski
Matici.

Leseno pohištvo
Železno pohištvo
Tapetn. pohištvo
Pisarn. pohištvo
Posteljna oprava
Preproge
Zavesa 217
Blago zapohištvo
Posteljno perje
Izvanredno nizke cene
v zalogi pohištva

Karol Preis

Maribor
Gospodsk. ulica št. 20
Pirchova hiša.

Svoboden ogled
Cenilid brezplačno!

Gostilna
„Pod vejo“
Polič, v Peklu (Frajdek)
se z današnjim daem zopet otvori. — Točila se bodo prvovrstna vina, kakor n. pr. burgundec in rizling. 255

Jos. Martinc
Maribor 625
Galanterijska veletrgovina

Dolžnost vsakega dobrega gospodarja je, da zavaruje svoje imetje proti požaru in tresku.

Kapital za požar:
Del. glavica 20.000.000 fr.
Rezerve 52.000.000 frankov.

Zavaruje: proti požaru in tresku, hiše in ostala poslopja, pohištvo, blago v prodajalnah, skladiščno blago, tovarne, mline, žage itd. Zavarovanje življenja na doživljanje in za slučaj smrti z različni kombinacijami in s pravico na delež v čistem dobičku. Doda deklicam in glavica dečkom. — Vsa p. jasnila daje podružnica v Zagrebu, vsa generalna zastopstva, vsi mestni zastopniki in polniki.

Iščejo se mestni zastopniki za Štajersko, Koroško in Prekmurje.
Generalno zastopstvo v **MARIBORU**, Mlinska ulica št. 30.

„L'Union“

francoska zavarovalna delniška družba, ustanovljena leta 1828, v Parizu leta 1829.

Dolžnost vsakega roditelja je, da zavaruje svojo družino in otroke na življenje. Police na življenje veljajo kakor kavejja za gg. častnike.

Kapital za življenje:
Del. glavica 10.000.000 fr.
Rezerve 342.000.000 fr.

**BETON-ŽELEZOBETON-
VODNE ZGRADBE-
ELEKTRARNE-
Jnž. Laurenčič & Co. STADBENO
RODJETJE
IZRABA VODNIH SIL
ŽAGE-MLINI-JEZQUI-HIŠE-VILE-INDUSTR. STABE-MOSTOVI
PRORACUNI-NACRTI IN OBISK INŽENIRJA BREZPLAČNO**

Rafinerija mineralnega olja

v Dravskem Brodu pri Dravogradu,

ki je bila leta 1859 ustanovljena kot tovarna za izdelke iz smole in masti in leta 1896 razširjena v rafinerijo mineralnega olja, uljudno naznanja, da je centralo v Mariboru, ki je skozi dve leti obstojala, opustila in da bo svoje opravila in naročbe pod tvrdko

DRAVOGRODSCA RAFINERIJA MINERALNEGA OLJA G. GOZZ SEN.

naprei vodila — Cenjena naročila naj se naslovijo na imenovano tvrdko v Dravogradu-Meži. K temu se pristavlja, da nima nobena druga tvrdka kake rafinerije mineralnega olja v Sloveniji.

228 3-2

Zaloga čevliev
lastnega izdelka

Dragotin Roglič, Koroška cesta 19, Maribor

komisijska zaloga pri Betki Lešnik. Gospodsk. ulica 14.